

FRANTIŠKÁNSKA *rodina*

1 jar
2022

P. MASSEO PATRIK GOLHA OFM
BL. MÁRIA LAURENCIA LONGO
POZNÁVÁME ČESKÉ TERCIAŘE
GENERÁLNA KAPITULA
ANKETA

Noli me tangere

obsah

SLOVO NA ÚVOD.....	3
JEDINEČNÝ PREJAV FRANTIŠKÁNSTVA V UMENÍ 13. a 14. storočia.....	4
BIAHOSLAVENÁ MÁRIA LAURENCIA LONGO.....	8
ROZHOVOR S P. MASSEOM PATRIKOM GOLHOM OFM.....	14
FR ANKETA.....	28
POZNÁVÁME ČESKÉ TERCIÁŘE.....	34
GENERÁLNA KAPITULA OFS.....	38
INFO NR OFS.....	46
DC V LEVOČI.....	48
STRETNUTIE POD KALVÁRIOU.....	50
NAŠA JUBILANTKA.....	51
MB V HLOHOVCI.....	52
KNIŽNÉ OKIENKO.....	54
LIST BRATOM A SESTRÁM.....	57
ŽIVOTNÉ JUBILEÁ.....	58
ZBIERKA NA POMOC UKRAJINE.....	60

FRANTIŠKÁNSKA *rodina*

Časopis pre tých, ktorým je blízka františkánska spiritualita

Vychádza: 4x ročne

Ročník: 32, Číslo: 1/2022

Dátum vydania: marec 2022

Registrácia MK SR: EV 5631/18

ISSN: 1338-3213

IČO: 17 309 620

Vydáva: Františkánsky svetský rád, Františkánska 2, 811 01 Bratislava

Redakčná rada: Cecília Blanárová, Monika Olečková, Marcela Prekopová
Martina Zonnenscheinová a Pavol Železník (šéfredaktor)

Email: frantiskanska.rodina@gmail.com

Webové sídlo: www.assis.sk

Náklad: 750 ks

Cena: Františkánska rodina vychádza vďaka príspevkom odberateľov časopisu.

Číslo účtu vo formáte IBAN: SK91 0900 0000 0000 1148 4135

Svoje príspevky zasielajte na emailovú adresu redakcie.

Redakcia si vyhradzuje právo rozhodovať o úprave a výbere príspevkov,
ktoré budú zaradené do príslušného čísla časopisu.

Obálka: Giotto di Bondone - Vzkriesenie Krista. Noli me tangere (Nedotýkaj sa ma).

slovo na úvod

Drahé sestry, drahí bratia,

opäť sme sa prehupli do nového roku 2022. V tomto roku nás čaká 22. - 24. apríla národné formačné stretnutie v Melčiciach.

9. júla pripravujeme celoslovenské stretnutie všetkých členov OFS v Marianke /samozrejme s ohľadom na pandemickú situáciu/. Na toto stretnutie sme pozvali aj otcov biskupov mons. Jozefa Haľka a mons. Františka Rábeka.

1. - 4. septembra sa stretne na národnej volebnej kapitule v Melčiciach, kde budeme mať príležitosť zvoliť si nových členov Národnej rady OFS na ďalšie obdobie.

Keď prišiel Pán Ježiš Kristus na tento svet, izraelský národ ho neprijal. „Pravé svetlo, ktoré osvecuje každého človeka, prišlo na svet. Bol na svete a svet povstal skrze neho, a svet ho nepoznal. Prišiel do svojho vlastného, a vlastní ho neprijali“ /Jn 1, 9-11/.

Ale boli aj takí, ktorí uverili. Týka sa to židov aj pohanov, ktorým ďakujeme za vznik Cirkvi. Z týchto židov a pohanov vzniká nový človek, človek, ktorý verí v evanjelium milosti ukrižovaného a vzkrieseného Krista.

„Už niet Žida ani Gréka, niet otroka ani slobodného, niet muža a ženy, lebo vy všetci ste jeden v Kristovi Ježišovi. A keď ste Kristovi, ste Abrahámovým potomstvom a podľa prisľúbení dedičmi /Gal 3, 28-29/.

Drahé sestry, drahí bratia, Meliton Sardský, ktorý žil v 2. storočí a bol pravdepodobne biskupom, píše:

„Podťe, teda, ľudia všetkých národov, stmelení hriechom, a príjmite odpustenie. Lebo ja som vaše odpustenie, ja som spásna a veľkonočná obeta, ja som baránok obetovaný za vás, ja som váš kúpeľ, ja som váš život, vaše vzkriesenie, ja som vaše svetlo, vaša spása a váš kráľ.“

Prajem Vám všetkým, vašim rodinám a blízkym, aby sme dobre využili pôstne dni a ako noví ľudia prijali vzkrieseného Pána Ježiša Krista v našich srdciach.

Krásne a požehnané Veľkonočné sviatky Vám zo srdca žela a vyprosuje

Jozef Gazdík, národný minister OFS

JEDINEČNÝ PREJAV FRANTIŠKÁNSTVA V UMENÍ 13. A 14. STOROČIA

I. ČASŤ

Originalita a mohutnosť františkánskeho hnutia, ktorá od začiatku strhávala jednotlivcov i rodiny k hlbšiemu vzťahu a dokonalejšiemu nasledovaniu evanjelia, nenechala bez odozvy a prehodnotenia ani jednotlivé sféry spoločenského života, kultúru a umenie nevynímajúc. Láska k prírode, úcta ku Kristovmu človečenstvu, túžba a potreba po konkrétnych prejavoch viery a jej obnova, vyvolali, ako uvádza autor P. Agostino Gemelli v knihe „Františkánské poselství světu“, obnovené vrenie v umení, na veľké prekvapenie učeného sveta, a obrátili pozornosť všetkých k františkánskemu rádu...

Mentalita sv. Františka, jeho celkom nový pohľad na život, sa v žiadnej oblasti života neprejavili tak jasne ako v umení. Prečo to tak bolo? Pretože práve umeniu sa podarilo vyabstrahovať a vybrať z františkánskej zbožnosti jej jedinečné prejavy a vyjadriť celú obrodzujúcu novosť. František vedel vzbudiť vo svedomí a srdciach svojich súčasníkov skutočný, živý ideál Krista a jeho konkrétna láska k Ježišovi podnietila duše amatérov i majstrov umenia k najvýraznejšiemu prejavu. Pretože umenie má vo svojom konkrétnom umeleckom vyjadrení poslanie rodiť a žiť pre vznešený, veľký ideál ľudstva – aspoň vtedy to tak platilo.

Radostný a milujúci básnik

Sv. František žil v dobe, v ktorej len málokto vedel čítať a písať, aj preto okrem jedinečného obsahu jeho literárne dielo malo a má svoj veľký význam. Popri tvorbe listov rôznym adresátom, či autorstve textov pravidiel reholí troch zakladajúcich rádov, či Testamentu, je najslávnejším dielom nášho milovaného svätca báseň *Pieseň stvorenstva* (*Pieseň brata Slnka*), ktorá vznikala postupne pred smrťou. Tento všeobjímajúci výron lásky vytryskol z Františkovho srdca v umbrijskom nárečí, v ktorom sa hovorilo v okolí Assisi. Ide o vedcami potvrdený zásadný text v literárnej histórii Talianska, pretože nielenže je jednou z najstarších zachovaných básní písaných v niektorom z talianskych dialektov, ale je to vôbec prvá báseň, ktorá má nepopierateľne umelecké kvality a zároveň je prvým známym kresťanským hymnom. Sv. František v nej s vrúcnyim citom chváli všetko stvorenstvo, ako dokonalé dielo Stvoriteľa, zároveň opisujúc nesmiernu krásu prírody. Toto prvé významné dielo talianskej poézie je z vývinového aspektu dôležité aj preto, že z textu vyžaruje radosť a prebytok kladných hodnôt.

Františkov všestranný talent

Sv. František bol aj dobrým a radostným spevákom a jeho talent môžeme povedať, si našiel uplatnenie aj v dramatickom umení stvárnením prvých križových ciest a najmä na príprave a realizácii slávnosti Narodenia Pána na vrchu v Greccio. Tu boli postavené prvé jasličky vôbec i prvá scéna s autentickou choreografiou, rekvizitami, hereckým i speváckym umením... Slávnosť polnočnej sv. omše s početným „obecenstvom“ ktorá nás dodnes uchvacuje a dojíma, odštartovala nehynúcu tradíciu ďalších

predstavení, remeselnej tvorby betlehemov a vyjadrenie vo všetkých druhoch umenia.

Zvedavosť, radosť i bolesť, jednoduchosť, návrat k Bohu, láska k Stvoriteľovi a stvorenstvu, dali vďaka sv. Františkovi základ prvej veľkej milostnej a zároveň kresťanskej lyrike, ktorá sa vo vtedajšom svete uplatnila hneď po Evanjeliu. Z lyrickéj chvály – laudy sa čoskoro vyvíjajú chvály vo forme rozprávania alebo rozhovoru, tie zasa vedú k vzniku náboženskej drámy a neskôr k náboženským hrám a divadlu. Svoju pravosť rýdzo františkánskeho pôvodu potvrdzujú aj v r. 1933 starostom Assisi objavené, vedcom dovtedy neznáme, Štyri knihy assiských chvál.

Inšpirácia naprieč umením

Vo františkánskom duchu tvorili samotní rehoľníci, aj svetskí spisovatelia tej doby. Životný príbeh svätého sa stal vďačným námetom stoviek príbehov a historiek, ktoré sa niesli od kláštora po kláštor, cez námestia a zneli pri blkotajúcich plameňoch rodinných krbov. Tieto poviedky votkal do životopisu sv. Františka brat Leo, sú i vo dvoch legendách Tomáša z Celana, v životopise a bohatom literárnom diele sv. Bonaventúru a ďalších prvých bratov. Svätosť Františka inšpiruje aj liturgických básnikov, troch kardinálov, ktorí k jeho svätorečeniu zložili slávnostné veršované oficium. Boli to kardináli Tomáš z Capuy, Raniero Cappoccio z Viterba a najmä blahoslavený minorita Julián zo Spiry, bývalý dvorný kaplán francúzskych kráľov, ktorý zložil anti fónu a rezponzórium oficiu, pričom sa najviac vyznamenal v hudobnej časti skladby. Nemožno obísť ďalšieho významného autora, ktorý sa podieľal na tvorbe tohto oficiu. Bol ním veľký priateľ

a ochrana sv. Františka pápež Gregor IX., ktorý zložil slávnostný hymnus, popretkávaný tichým nárekom, pokladaný za jeho najkrajšiu časť. Poctu svätcovi vzdal vo svojom diele Božská komédia aj jeden z najznámejších spisovateľov Dante Alighieri, terciár, ktorého tvorbu František výrazne ovplyvnil. Z pleády duchovných autorov prvého františkánskeho obdobia na záver spomenieme ešte troch, ktorí patria medzi veľké svetlá postavené na merici plnej pokladov františkánskeho literárneho umenia obdobia 13. a 14. storočia.

Serafínsky učiteľ'

Sv. Bonaventúra (1218-1274), rehoľník, biskup, učiteľ viery, je dokonalý vzor františkánskeho života, známy i pod menami "nábožný učiteľ" a ešte viac "serafínsky učiteľ." Dodnes môžeme obdivovať ako svoju veľkú učenosť spájal s nemenej veľkou nábožnosťou, na jej krídlach odhaľoval tajomstvá mystických výšav. Jeho rozsiahle a pre františkánsku charizmu nesmierne významné písomné dielo obsahuje Filozoficko-teologické spisy - z nich sú najvýznamnejšie komentáre k sentenciám, teologicko-polemické úvahy o Kristovom poznaní, o Najsvätejšej Trojici, o evanjeliovej dokonalosti, štúdie o špekulatívnej teológii a o nadradenosti teológie nad filozofiou, *Spisy zamerné proti ideám arabského filozofa Averroa*, *Výklady Svätého písma*, z ktorých je najznámejší komentár k Lukášovmu evanjeliu, *Mystické spisy* - najznámejšia a zo spisov sv. Bonaventúru vôbec najčítanejšia je *Putovanie mysle do Boha*, ďalej *Šesť krídel serafínov* (obidve vydalo a ponúka Vydavateľstvo Serafín), patria sem tiež diela - *O trojakej ceste*, *Strom života*, *Mystický vinič*, *Obrana chudobných*, prepracované a doplnené pô-

vodné rádové konštitúcie - tzv. *Narbonské konštitúcie*, *Veľký a menší životopis sv. Františka a Zbierky kázní - O čase, O svätých, O Panne Márii*.

Zázračný divotvorca

Sv. Anton Paduánsky (1218-1274), rehoľník, kňaz, učiteľ, najrýchlejšie kanonizovaný a najznámejší svätec (proces jeho povýšenia na oltár trval iba 11 mesiacov) je nám možno viac známy ako patrón stratených vecí a ten, cez ktorého Pán urobil veľké množstvo zázrakov. Len málokto však pozná jeho teologické dielo, vďaka ktorému ho v roku 1946 pápež Pius XII. vyhlásil za učiteľa Cirkvi. Portugalský svätec nazývaný „Evanjeliový učiteľ“ na sklonku života napísal dva obširne exegetické spisy venované jeho rehoľným spolubratom pripravujúcim sa na kazateľský úrad.

„Napriek tomu, že Anton nebol akademik vo vtedajšom zmysle slova, jeho spisy mali mimoriadny vplyv na vznik a charakter tzv. františkánskej teologickej školy, čiže základnej vedeckej orientácie františkánskych učencov, ktorá sa uplatnila a presadila ako rešpektovaný teologický a filozofický smer v prostredí stredovekých univerzít. Niektorí prekladatelia Antonovho diela nazývajú tieto spisy kázňami (pod názvom Kázne sv. Antona si môžete oba zväzky kúpiť vo Vydavateľstve Serafín), ale úplne neprávom. Ide skôr o zbierku exegéz liturgických čítaní, ktorá má byť pre Antonových bratov praktickou pomôckou pri príprave kázní. (zdroj: <https://www.kolbeweb.sk/single-post/anton-paduansky-kde-je-tvoje-srdce>)

Najodvážnejší básnik radostného materstva Panny Márie

Ďalšou významnou postavou františkán-

skej literatúry je právnik, učenec, člen 3. rádu, neskôr laický brat františkán I. rádu, blahoslavený Jacopone da Todi (1236 – 1306). Písal populárne satirické a apokalyptické laudy (chvály) a básne, ktoré verne reflektovali nepokojné časy, hmotnú i duchovnú krízu tej doby. Stovky rukopisov láud, anonymné verše, básne, aj také, ktoré velebia chudobu ako duchovnú hodnotu, sa tešili veľkej obľúbenosti. Za všetky spomenieme text známej básne Stabat Mater Dolorosa, ktorá bola vložená ako hymnus do Rímskeho misála v r. 1727 a do Breviára na sviatok Panny Márie Bolestnej 15. septembra. Inšpirovala početných svetových hudobných skladateľov zvučných mien a inšpiruje ich dodnes. Todiho možno nazvať básnikom protikladov apokalyptických hrôz a lyrickej nežnosti. Mnohí jeho poéziu, v ktorej prináša výnimočný nadprirodzený názor na život, pokladajú z náboženského hľadiska za mohutnejšiu ako Danteho. Bl. Jacopone da Todi je aj najodvážnejším básnikom radostného materstva Panny Márie tej doby.

Spôsob života, zbožnosť a povedané slovami Agostina Gemelliho ...*spôsob jeho milovania...*, boli prameňom duchovnej tvorby mnohých autorov a nie je možné v našom vymedzenom priestore priblížiť tvorbu ďalších. **Veľkým darom sv. Františka i v jeho umení je vrcholné zmierenie božského s ľudským. Tento dar by sme mali neustále spoznávať, milovať, obdivovať, byť zaň vďační a prispieť k tomu, aby neupadol do zabudnutia, ale inšpiroval a odovzdával sa ďalším pokoleniam.**

Podľa knihy *Františkánské poselství světu*, autor P. Agostino Gemelli OFM, spracovala

sr. Mária Marcela

Blahoslavená Mária Laurencia Longo (1463 - 1539)

Vzor ženy pre všetky povolania

Čím nás dnes môže osloviť žena, ktorá žila pred päťsto rokmi, v dobe plnej zmien nielen vo svete, ale aj v Cirkvi? V tomto období mnohí menší bratia túžili radikálnejšie nasledovať šľapaje sv. Františka, prísnejšie zachovávať regulu a snažili sa nanovo objaviť jeho charizmu. V rámci františkánskej rodiny sa formovali nové prúdy observancie (z lat. slova observare - dodržiavať, zachovávať) a neskôr začiatkom 16. storočia vzniká kapucínska reforma. Práve s touto vetvou bratov prvého rádu bol spojený život Márie Laurencie Longo. Táto manželka, matka, zasvätená laička v treťom ráde svätého Františka a nakoniec aj klariska kapucínka bola 9. októbra 2021 v Neapole vyhlásená za blahoslavenú. Jej povolanie sa spočiatku nejavilo ako rehoľné, ale Pán si ju pripravoval, aby skrze ňu konal a ona svojimi životnými rozhodnutiami odpovedala na Jeho hlas.

Manželka a matka

Mária Laurencia Longo sa narodila v roku 1463 v Katalánsku (dnešné Španielsko) v meste Lleida. Pochádzala zo šľachtickej rodiny a ako pomerne mladá sa vydala za právnika menom Joan Llonc. Z toho manželstva sa narodili tri deti, dvaja synovia a jedna dcéra, ktorú volali Speranza. Medzi manželmi vládla harmónia srdc, vyznačujúca sa rovnakým chápaním mravných i morálnych ideálov a popri dobre zabezpečenej ekonomickej situácii rodiny v nej nechýbala ani hlboká náboženská atmosféra. Mária bola v tomto období predovšetkým manželkou a matkou, ktorá žila skrytým životom služby a oddanosti v rodinnom kruhu. Roky plynuli v pokoji a zdalo sa, že nič nemôže narušiť ich rodinné šťastie. Vďaka svojej poctivej a energetickej povahe sa Mária niekoľkokrát dostala do sporu s istou slúžkou. V jeden deň sa manželia rozhodli usporiadať v svojom dome oslavu, na ktorú pozvali niekoľko významných hostí. Počas občerstvenia nešťastná slúžka z pomsty naliala do pohára svojej panej otrávený odvar. Mária síce prežila, ale zostala čiastočne paralyzovaná a potrebovala zvýšenú starostlivosť druhých. Zo ženy plnej života sa zo dňa na deň premenila na tieň seba samej.

V 15. storočí španielska koruna ovládla svetové moria a nové územia v oblasti Stredozemného mora. Získala ostrov Sardínia a prenikla aj do Neapolského kráľovstva v južnom Taliansku. V lete roku 1506 pozval kráľ Ferdinand II. Aragónsky (zvaný aj Ferdinand Katolícky) jej manžela Joana Llonca, regenta kancelárie, aby ho doprevádzal do Neapola a poskytoval mu tam svoje služby. Paralyzovaná Mária zostala

na pochybách, či má nasledovať svojho manžela, alebo zostať v Španielsku. Vďaka svojej viere sa rozhodla obrátiť na svojho spovedníka, ktorý jej poradil, aby sa veľa modliła a poslal ju za jedným pustovníkom s prosbou o radu. Tento Boží muž jej povedal, že má ísť za svojím mužom do Neapola, lebo Boh si ju v tejto cudzine chce použiť. Mária okamžite poslúchla a hoci ju mnohí, vzhľadom na jej zdravotný stav, dôrazne od tohto zámeru odrádzali, vydali sa s rodinou na cestu.

Po nekonečnej plavbe trvajúcej dva mesiace pristáli 1.11.1506 v Neapole. Ihneď po príchode bolo ich priezvisko Llonc zmenené na taliansku verziu "Longo". Mária, vykorenená z dôverne známeho prostredia, si postupne začala zvykať na nový život. V októbri 1508 však prišla ďalšia rana. Jej manžel Joan náhle zomrel a z Márie sa stala vdova, sčasti invalidná a závislá na druhých.

Nové meno a povolanie

V roku 1510 sa Mária rozhodla uskutočniť svoj sen a vybrala sa navštíviť domček Panny Márie v Lorete doprevádzaná svojou dcérou Speranzou a zaťom Gerardom di Omesa. Keď v máji toho roku dosiahla svoj cieľ, na mieste sa zúčastnila slávenia svätej omše. Kňaz čítal úryvok z piatej kapitoly Evanjelia podľa Lukáša. Keď vyslovil slová: "Vstaň, vezmi si lôžko a choď domov!" (Lk 5,24), Mária pocítila, ako jej telo zaplavila neobyčajná uzdravujúca sila. Mala neodolateľnú potrebu vstať, pohnúť sa, kráčať a žiť po dlhom čase ako zdravý človek. Potom sa dala do plaču a ďakovala Bohu a Loretánskej Panne za milosrdenstvo, ktoré jej prejavili. Na pamiatku tejto úžasnej udalosti si

Mária k svojmu menu pridala aj prídavok Laurencia podľa miesta Loreto (lat. Lauretana). Z vďačnosti sa rozhodla vstúpiť do tretieho rádu sv. Františka a zasvätiť svoj život službe chudobným a chorým.

Po návrate do Neapola začala navštevovať miestnu nemocnicu sv. Mikuláša. Zoznámila sa tam s janovským notárom menom Ettore Vernazza, ktorý sa po vzore svojej učiteľky sv. Kataríny Janovskej venoval nevyliciteľne chorým. Neapol v tom čase zasiahla epidémia "francúzskej choroby", nazývanej syfilis. Nakazení boli pokrytí hnisavými ranami, s tvármi hrozivo zmrzačenými, podobne ako malomocní. Po tom ako Vernazza ovdovel, snažil sa založiť pre nich špitál. V Márii spoznal tú správnu osobu, ktorá by mu pomohla s jeho fungovaním. Pri jednom rozhovore povedal: *"Madam, vy ste tá, ktorú Boh určil, aby spravovala našu nemocnicu."*

Mária spočiatku oponovala, pretože túto službu považovala nad svoje sily. Avšak jedno ráno, keď išla ako vždy na svätú omšu, začula hlas, ktorý sa jej pýtal: *"Milovala si svojho manžela?"* A ona odpovedala: *"Veľmi."* Nasledovala druhá otázka: *"Miluješ svoje deti?"* Opäť odpovedala: *"Veľmi."* Nakoniec sa jej hlas opýtal: *"Tak prečo nemiluješ mňa, ktorý som ti dal toľko milostí a prinavrátil som ti zdravie?"* Mária vtedy pochopila, že sa o týchto úbohých ľudí musí postarať, lebo v nich uvidí Kristovu tvár.

V blízkosti nemocnice sv. Mikuláša boli prenajaté dva domy a v lete 1518 sa tam už zhromaždili prví nešťastníci postihnutí touto hroznou chorobou. Vernazza pomáhal pani Longovej, kým nemocnica nadobudla určitú organizačnú štruktúru. Avšak už v roku 1519 opustil Neapol a usadil sa v Ríme. Od tej chvíle sa Mária stala dušou tohto diela. Chorí neustále pribúdali, takže bolo potrebné hľadať nové miesto.

Slová Márie Longo na tabuli pri vstupe do pôrodnice: *„Každá žena či je bohatá alebo chudobná, patricijka alebo plebejka, domáca alebo cudzinka, pokiaľ je tehotná nech zaklope a otvorí jej.“* (Špitál nevyliciteľných v Neapole)

V roku 1522 bola na kopci S. Agnello otvorená nová veľká nemocnica, ktorá dostala názov l'Ospedale degli Incurabili (špitál Nevyliečiteľných). O niekoľko storočí neskôr v nej pôsobil aj známy lekár Giuseppe Moscati. V blízkosti nemocnice bol tiež postavený kostol Santa Maria del Popolo. Odteraz bol život pani Longo na viac ako desať rokov spojený s prácou v nemocnici. Popri každodennej službe sa snažila získať pre toto charitatívne dielo aj bohatých ľudí, ktorí by mu pomáhali finančne. Spolu s ňou projekt podporovali aj mnohé dámy vznešeného pôvodu, ktoré sa tiež osobne starali o chorých. Jednou z nich bola aj Maria de Ayerbe, ktorá stála pri madam Longo od začiatku. Bola to ona, ktorá financovala výstavbu kostola Santa Maria del Popolo.

Madam Longo však nemyslela len na telesné zdravie chorých, ale snažila sa aj o záchranu ich duší. Prístavné mesto Neapol sa vyznačovalo aj tým, že sa v ňom rozšírila prostitúcia. Mária sa preto snažila zachrániť nešťastné ženy z pazúrov takýchto nekalých praktík. Často im sama dávala peniaze, aby si týmto spôsobom nemuseli zarábať na živobytie. Tie z nich, ktoré zanechali starý spôsob života, nastúpili podľa vzoru Márie na cestu pokánia a pomáhali jej v nemocnici.

Príchod kapucínov

V dvadsiatych rokoch šestnásteho storočia sa okolo brata Matúša z Bascia a bratov Ľudovíta a Rafaela Fossonbrone zoskupilo niekoľko bratov, ktorí chceli zachovávať regulu a testament sv. Františka doslovne, bez poznámok a ďalšieho vysvetľovania. Túžili žiť v pustovniach a predovšetkým

ako potulní kazatelia. V roku 1528 vzniká vetva bratov prvého rádu charakteristická habitom so špicatou kapucňou, nazývaní kapucíni. Do Neapola prišli prví kapucíni v roku 1529. Útočisko našli u Márie Laurencie Longo a slúžili v nemocnici ako kapláni. Neskôr v roku 1530 založili vlastný kláštor sv. Efréma. Na základe ich skúseností a pod ich vplyvom vznikla v nej myšlienka stráviť zvyšok života v ústraní s Pánom. Popri náročnej službe bola Máriina túžba po modlitbe veľmi veľká. Od tejto chvíle rozmyšľala nad založením kláštora, ktorý by v ženskej vetve klarisiek uskutočnil podobnú reformu, aká nastala u kapucínov.

Vznik kláštora

Maria Laurencia vyjaviла svojmu spovedníkovi plán, ktorý nosila v srdci - zavŕšiť svoj život založením kláštora s pápežskou klauzúrou. Už dlhšie túžila navštíviť Svätú zem, avšak ubúdajúce sily jej to nedovolili. Preto sa rozhodla, že nový kláštor zasväťi Panne Márii Jeruzalemskej. Začala okolo seba sústreďovať ženy, ktoré sa túžili radikálne zasvätiť v modlitbe. Napriek pokročilému veku, v roku 1535, vo svojich 71 rokoch obdržala pápežom Pavlom III. schválenú bulu pre nový kláštor *“Mnišok Tretieho rádu sv. Františka podľa reguly sv. Kláry”*.

Márii bol odpustený ročný noviciát a bola ihneď menovaná doživotnou abatyšou. Jej hlavnou úlohou bolo viesť sestry v pravom františkánskom duchu s dôrazom na chudobu. Sestry sa riadili konštitúciami sv. Kolety, ktoré v tej dobe predstavovali najprísnejší výklad reguly sv. Kláry a prijali tiež niektoré prvky kapucínskej reformy. Tejto vetve menších bratov bola

Blahorečenie Márie L. Longo 9. októbra 2021 v Neapole. Slávnosti predsedal kardinál Marcello Semeraro, prefekt Kongregácie pre kauzy svätých.

zverená i duchovná starostlivosť o sestry s tým, že bratia budú trvale ich kaplánmi a vizitátormi. Zakrátko sa podarilo zvýšiť množstvo rehoľníc z dvadsiatich na tridsaťtri. Tento počet mal poukazovať na roky pozemského života Pána Ježiša a kláštor sa začal volať *“Trentatre”* (tal. Tridsaťtri).

Keďže život v klauzúre neumožňoval Márii pokračovať v službe v špitáli, starostlivosť oň bola zverená jej najbližšej družke Márii de Ayerbe. Tá veľmi túžila nasledovať pani Longo v kontemplatívnom živote, ale napriek tomu obdivuhodne prijala svoju novú úlohu ako Božiu vôľu.

Záver života

Mária Laurencia Longo ukončila svoju pozemskú púť v roku 1539. Na smrteľnej posteli vyriekla tieto posledné slová: *“Sestry, vy máte dojem, že ja som vykonala niečo veľké a dobré, ale ja sa v ničom nespolieham na samu*

seba, ale vo všetkom na Pána.“ Potom ukázala na špičku malíčka a povedala: *“Len štipka viery ma zachránila...”* Po bozkala kríž a s menom Ježiš na perách vydýchla naposledy.

Beatifikačný proces bol zahájený v roku 1892 pápežom Levom XIII., ktorý bol sám františkánskym terciárom. Za blahoslavenú bola vyhlásená pápežom Františkom 9. októbra 2021 v Neapole.

Klarisky kapucínky na Slovensku

Odkaz novej blahoslavenej Márie Laurencie Longo je stále živý. Klarisky kapucínky v treťom tisícročí nielen existujú, ale majú aj nové povolania.

Na Slovensku ožila nádej na obnovu takéhoto kontemplatívneho spôsobu života v rehoľnom spoločenstve až po roku 1990. Po dlhšom hľadaní vtedajší banskobystrický biskup Rudolf Baláž ponúkol možnosť pôsobiť na území svojej diecézy v obci Kopernica neďa-

leko Kremnice. Dňa 24.11.2001 bol kláštor spolu s kaplnkou sv. Kláry konsekrovaný a zasvätený Nepoškvrnenému Srdcu Panny Márie. V súčasnosti komunitu tvorí šesť sestier.

Tantillo di fe'

Máriu Laurenciu si Boh použil na to, aby zasiała semienko, ktorému budú ďalej dávať vzrast jej nasledovníčky, veľké gigantky svätosti ako Veronika Giuliani, Florida Cevoli, Mária Magdaléna Martinengo, či iné klarisky - kapucínky, ktorých skrytý život pozná len Boh.

Čím nás môže osloviť život blahoslavenej Márie Laurencie Longo? Predovšetkým tým, že v sebe nádherným spôsobom spájala dve sestry, Martu aj Máriu. Hoci v určitých životných obdobiach bola niektorá z nich viac v popredí, nikdy nestáli proti sebe. S krea-

tivitou jej vlastnou nám táto žena všetkých životných povolaní ukazuje, že to hlavné, čo od nás Boh očakáva, je slovami novej blahoslavenej - *un tantillo di fe'* - štipka viery. Pieseň s rovnomenným názvom naspievali sestry klarisky - kapucínky pri príležitosti blahorečenia svojej zakladateľky.

Z rôznych zdrojov pripravila Anežka Martina Zonnenscheinová

<http://www.cappuccine33.it/maria-lorenza-longo/>

<https://www.ilcattolico.it/rassegna-stampacattolica/formazione-e-catechesi/maria-lorenza-longo-una-suora-d-altri-tempi-che-afascina-oggi.html>

<http://www.causesanti.va/it/congregazione-delle-cause-dei-santi/prefetto-congregazione-cause-santi/omelie-del-prefetto/omelia-nella-beatificazione-di-maria-lorenza-longo.html>

<https://kapucinky.kapucini.cz/subdom/kapucinky/index.php/cappucino-ufrantiska/blahoslavene/62-laurencielongo>

Kláštor Nepoškvrneného Srdca Panny Márie v Kopernici

Rozhovor s P. Masseur Patrikom Golhom OFM

Narodil sa v Nových Zámkoch 21. 9. 1976. Vyrastal v neďalekej dedine Hul s dvomi sestrami a dvomi bratmi. Rodičia pochádzali z veriacej katolíckej rodiny, otec bol členom komunistickej strany, spočiatku nepraktizoval vieru, ale nebránil rodine, aby chodila do kostola a deťom na náboženstvo. V Huli vychodil základnú školu, Strednú elektrotechnickú školu v Nových Zámkoch ukončil maturitou v r. 1994/95. Do postulátu rehole bratov Františkánov vstúpil v Trstenej. V roku 1998 nastúpil do prvého ročníka na štúdium filozofie na Spišskú Kapitulu, tu bol rok, potom sa spolu s ostatnými študentmi vrátili na Alojzianum, Teologickú Fakultu Trnavskej univerzity v Bratislave. Po roku prerušil štúdiá, šiel na ročnú civilnú službu do Františkánskeho kláštora v Trnave, kde robil zásobovača a kostolníka. Tu ukončil aj noviciát v roku 1996, dočasné sľuby skladal tiež v Trnave, v r. 1997 a trvalé v r. 2002 u bratov v Bratislave. Prerušené štúdium dokončil a v r. 2004 ich zavŕšil kňazskou vysviackou z rúk biskupa Františka Rábeka. V júli toho istého roka slúžil primičnú sv. omšu v dedine Hul. V r. 2013 nastúpil ako misionár v Južnom Sudáne, kde strávil tri a pol roka. V súčasnosti zastáva službu gvardiána Františkánskeho kláštora a rektora kostola Stigmatizácie sv. Františka v Nových Zámkoch. Je duchovným asistentom Miestneho bratstva v Zlatých Moravciach.

„Z BOŽEJ MILOSTI SOM TÝM, ČÍM SOM“ (1 Kor 15, 10)

Ako s odstupom času vnímate začiatky svojej viery v detstve?

Ako väčšina v tom čase, bol som tradičný katolík a nemal som žiadny živý vzťah s Bohom. Navštevovali sme s bratom Egidom spevokol pri našom kostole v Huli, rád som sa venoval športu najmä futbalu a žil ako všetci mladí okolo.

Kedy došlo k prvému stretnutiu s Františkánmi?

Bolo to po páde komunizmu, keď v 90. rokoch prišli prví bratia františkáni do kláštora v Nových Zámkoch. Práve som nastúpil na strednú školu. Vtedy to bolo niečo celkom nové, že k nám mníši prišli a my sme vôbec nevedeli o čom to vlastne celé je. Raz ma môj brat Braňo zavolať na sv. omšu do kláštora, najskôr sa mi nechcelo, nakoniec som, iba z čirej zvedavosti, šiel. Pamätám si na starého brata františkána Florida, ktorý bol v kostole, aj na staršieho chlapca sediaceho vzadu, ktorý mi s dlhými vlasmi pripadal ako metalista, ja som zasa kvôli futbalu bol vyholený. Pozerali sme sa na seba, a v duchu sa pýtali, čo ty tu robíš... V kostole bolo ešte zopár babiek. Keď sme odchádzali, františkán Paschal sa nás spýtal, či by sme nechceli miništrovať. Po krátkom, ale zásadnom vyhováraní sa, nám mníchov prišlo ľúto, boli to starí muži a tak sme už na druhý deň, ja a ten druhý chlapec prišli. Začali sme miništrovať, aj pri sv. omšiach čítavať. Po mesiaci či dvoch nás gvardián oslovil, či by sme nechceli ísť na duchovnú obnovu do Jakubova pri Malackách. Spoločne sme opäť radikálne odmietli, ani sme nevedeli, čo je duchovná obnova. Keď však povedal, že spoznáme nových chlapcov, zahráme si futbal, poopekáme, tak sme rýchlo zmenili

názor. Priznám sa, že svoju prvú dvojhodinovú adoráciu som takmer celý prespal, a keď som po jej skončení odchádzal, spýtal sa ma brat Cinepro priamo: „Ty chceš vstúpiť do rehole?“ Celkom ma zaskočil, vykoktal som zmätený, že hľadám povolanie a utekal som za metalistom Jurajom, ktorý mi povedal, že sa to aj jeho spýtal. Postupne nám to začalo vrtať v hlave. Bratia nás pozývali na rôzne podujatia, na ktoré sme radi chodili a tým sa všetko začalo.

Zachytili ste aj vnútorné volanie? Bolo jednoduché rozhodnúť sa?

Ako som spomenul, žil som rovnako ako ostatná mládež, mal som dievča, chodil na zábavy, športoval... Asi o rok po príchode k bratom františkánom sa z ničoho nič začali v mojom vnútri objavovať otázky typu: Kto som? Na čo som tu? Kam smerujem? Nevedel som odkiaľ sa berú. Približne o dva roky neskôr sme boli na tom istom mieste, ako prvýkrát na duchovnej obnove, bol som popoludní v kostole, vonku bola búrka, zamračené, pamätám si, že boli tri hodiny popoludní. Klakol som si a začal som, ako sv. Tomáš: „Pane pozri sa, ak mám vstúpiť do rehole, nech teraz vyjde slnko a to bude znamením, pretože som vnútorne celkom rozbitý a hodnoty sa mi celkom pomiešali. Najskôr som to mal jasné, predtým bola práca, žena, dom, deti a teraz som nevedel čo vlastne chcem. Keď som v duchu všetko vypovedal, cez vitráž okna zasvietilo slnko. Vybehol som von, pozrel sa na tmavé nebo, medzi mrakmi bola trhlina, cez ktorú lúče padali na kostol... Bežal som naspäť, celý som sa triasol a hovoril som Pánovi, že to nie je až také znamenie, však sa stáva, že sa slnko odrazu ukáže... Celkom rozrušený som

sa ďalej modlil, aby mi Pán dal riadne znamenie, keď mám ísť do rehole a vôbec som nevedel čo mám robiť. Potom to riadne znamenie prišlo. Keď sa najstarší brat oženil, jedno ráno som nasadol na bicykel značky Ukrajina, a išiel som mu pomôcť robiť základy na dom, viac si nepamätám. Hneď ako som sa rozbehol, zlomili sa predné vidlice, a ja som bez akejkoľvek ochrany hlavy pristál priamo na asfalte... Skončil som v nemocnici na traumatológii s ťažkým otrasom mozgu. Ležal som v kóme a pamätám si iba to, že keď som sa prebral, počul som vo vnútri hlas: „Tu je to znamenie, ktoré si si žiadal.“ Rozplakal som sa, ihneď sa mi začal premietiť celý môj život – vynárali sa iba zlé veci. Lutoval som, čo som porobil a potom som povedal Pánovi, „idem za Tebou.“ Mal som 18 rokov a keď som sa potom pozeral do zrkadla, prišiel druhý šok, na seba som sa vôbec nepodobal, pretože po páde som sa tvárou šúchal po asfalte. A takto som trpkou oplakal aj svoju mladosť.

Kto a čo malo na Vás najväčší vplyv počas poznávania františkánskej charizmy i na Vašu formáciu?

Keď som navštevoval bratov ako stredoškôľák, ako som už spomenul, boli to starí bratia, ktorí sa vrátili po páde komunizmu a mali toho veľa prežitého. Zostal žiť už iba páter Paschal, ktorý bol veľmi pokorný a jednoduchý brat a ktorý ma zásoboval potrebnou františkánskou literatúrou. Najviac ma vtedy oslovil prvý životopis sv. Františka od Juliána Greena, Brat František, tiež aj film o ňom, ktorý nám bratia premietali. Postupne mi františkánsky život a spiritualita prirástli k srdcu. A samozrejme to bola životná múdrosť bratov v kláštore, spočívajúca

v jednoduchosti, v radosi, úprimnosti, vnútornej chudobe od všetkého a všetkých. Načúvali sme ich príbehom, ako pracovali v uránových baniach, rozprávaníu o životoch zomrelých pátrov. Veľký duchovný vplyv mal na mňa osobný príklad mojej tety Bernardíny, ktorá žila v Nových Zámkoch a bola rehoľná sestra Najsvätejšieho Spasiteľa. Jej rehoľa bola tiež komunistami rozpustená a keďže mala jednoduché sľuby poslali ju domov. Žila pustovníckym životom v garsónke viac ako 40 rokov, pracovala ako zdravotná sestra na pľúcnom oddelení a zachránila veľa duší. Mala milosť od Pána - duše v očistci ju chodili volať počas služby, že zomiera, napríklad pacient na izbe číslo 4.

Váš brat Branislav, rehoľným menom Egíd sa stal tiež františkánom. Kráčali ste na tejto ceste spoločne?

súrodenci Egíd a Masseo

Doma sme sa o svojom povolaní veľa nerozprávali. On odišiel ku františkánom ako prvý. Dozvedel som sa to krátky čas pred jeho odchodom z domu. Zaskočilo ma to, ale mal som z toho radosť, lebo v tom čase som už aj ja hľadal svoje povolanie. Nemyslel som si však, že aj mňa Pán povolá o dva roky neskôr. Momentálne Egíd pôsobí spolu s bratom Róbertom Chabadam OFM, v Gelnici na fare.

Kam ste nastúpili ako novokňaz a na ďalšie pôsobiská?

Prvé kňazské pôsobisko bolo vo Františkánskom kláštore v Trstenej, tu som slúžil tri roky. Bol som menovaný vikárom domu, ekonómom a rektorom kostola, čo bolo pre novokňaza neobvyklé, ale predstavení mi dali túto dôveru. Začal som prvýkrát pracovať s mládežou, s rodinami, čo ma vždy priťahovalo. Už počas vojenskej civilnej služby som túžil ísť pracovať do nemocnice, čo mi Pán nedoprial, ale vynahradiť v Trstenej. Všetci sme chodili do tunajšej nemocnice a mne táto služba natrvalo prirástla k srdcu. Neskôr som začal vykonávať duchovnú službu kňaza aj pre klientov na psychiatrii a táto skúsenosť mi dala veľmi veľa. Primárom bol evanjelik, veľmi múdry profesor Doc. MUDr. Stanislav Kunda CSc., ktorý učil na troch školách, a dnes už nežije. Veľa sme sa na oddelení stretávali a rozprávali. Spočiatku som nevedel, čo môže odo mňa, neskúseného novokňaza, požadovať. Približne po dvoch rokoch som to pochopil, chcel, aby som sa pri pacientoch modlil modlitbu za oslobodenie. Dovolím si zo skúsenosti povedať, že 30 percent pacientov na psychiatrii bolo posadnutých zlým duchom a nemuseli tam byť, a ani tam nemali čo robiť. Vtedy som to ešte

veľmi nechápal, ale Pán ma postupne v tejto službe viedol, postupne začali ku mne chodiť aj takto zaťažení ľudia do spovednice. Túto službu môže robiť každý kňaz, niekedy ide však o zdĺhavé duchovné sprevádzanie, niekedy Pán Boh koná hneď. V rámci psychiatrie mi veľa dal aj AA klub (anonymní alkoholicy), mohol som byť pri vychádzkových terapiách a vypočuť si neľahké životné príbehy a viac porozumieť duši človeka.

A aká bola Vaša skúsenosť duchovného asistenta s terciárskymi bratstvami, čo Vám priniesla?

Prvé terciárske bratstvo, ako duchovný asistent, som mal na starosti v Novej Dubnici keď som pôsobil v Hlohovci. Bolo to úžasné bratstvo - naštartovaní ľudia, veľmi akční a vnímaví aj na prijatie nového, na zmeny i na duchovné veci. Myslím, že oni boli zo všetkých MB, ktoré mi boli zverené, najviac v evanjelizácii aktívni. Mali viacero formačných aj duchovných aktivít. Tu som pôsobil tri roky, potom som šiel na misie. Po návrate, keď som pôsobil vo Františkánskom kláštore v Prešove, venoval som sa miestnemu bratstvu vo Vranove nad Topľou. Po preložení do Františkánskeho kláštora v Nových Zámkoch v r. 2019, nasledovalo miestne bratstvo v Zlatých Moravciach, tu pôsobím doteraz. A čo mi dala skúsenosť? Vo všeobecnosti je väčšina našich bratstiev prestarnutá a keďže mám rád starých ľudí, spoznal som, aké jednoduché príbehy mnohí z nich žijú. Vypočul som si čo zažili s Pánom, čo urobil v ich živote a to ma vždy obohatilo, a tiež ako sa žilo počas komunizmu, ako vtedy bratstvá fungovali. Doteraz ma poteší a vzpruží, keď si uvedomím, akú majú silnú vieru, to, že doteraz vytrvali, že sú veľkí modlitebníci, zaangažovaní vo svojich

farnostiach ako kostolníci a podobne. Napriek vyššiemu veku stále sú ochotní slúžiť. Zlatomoraveckí terciári, ktorí sú tiež v pokročilom veku ma nedávno tiež prekvapili, keď sa pýtali, ako môžu viac evanjelizovať, aby získali nových členov. Žasol som, akí sú starší bratia a sestry zapálení a sú v horlivosti pre nás mladších vzorom.

Sv. Josemaría (Boží priatelia, s.307) napísal: „Čím viac rastie naša synovská láska, tým viac sa tento rozhovor zjednodušuje. Potom už modlitba nepotrebuje slová, vonkajšie ani vnútorné. Slová sa tu stávajú zbytočnými, pretože jazyk sa nedokáže vyjadriť, rozum teraz ostáva v klúde. Už to nie je rozprávanie, už je to nazeranie.“ Ako vnímate toto láskyplné mlčanie pred Bohom vy?

Myslím si, že najskôr musí človek po takejto modlitbe túžiť a prosiť o ňu. Pretože veriaci ľudia, aj mnohí z nás františkánov, žijú tradičnú vieru. To pokladám za kameň úrazu, že chýba túžba po modlitbe srdca, ktorá je vždy darom od Pána Boha. Môžeme sa učiť rôzne techniky, ale ak človek nemá v sebe túžbu a neprosí o tento dar, tak ho nemusí objaviť. Každý však môže prežívať rozjímanie. Kontemplovať či už utrpenie Pána na kríži, či živého Krista, alebo stvorenie, to je možné iba z daru Sv. Ducha. Čiže je to charizma, ktorú každý môže mať, ak po nej túži a modlí sa za ňu. Alebo sa modlí za túžbu po nej, pretože Pán vždy vyplní naše dobré túžby. Myslím si, že väčšina, možno skoro všetci veriaci, i my františkáni po nej netúžime, ani sa za ňu nemodlíme a zostali sme akoby zamrznutí. Prečo? Pretože nemáme osobný, živý vzťah s Bohom. Ak by sme ho mali, nič nekonáme z povinnosti

k druhým, alebo preto, že sme v ráde, neriešime koľko brat bratovi, sestre, bratstvu dáva a koľko dostane, koľko robím ja a koľko druhí. V živom vzťahu k Bohu nie je obchod. Je tam Láska.

Páter Aleš Opatrný, český františkán, mal veľmi mocnú charizmu kontemplácie. Bol skutočný charizmatik, aj keď sa toto slovo dnes spája s inak poňatým charizmatickým štýlom, ktorý má korene v protestantizme. My by sme mali byť charizmatici, ako náš najväčší vzor, otec František, ktorý poznal, miloval živého a v ňom prítomného Boha. Pretože povoláním každého človeka (i nás františkánov) je vrátiť sa do raja, ako hovorí východná teológia. Je to úžasný dar vrátiť sa do raja. Ako? Máme žiť plnosť života teraz a tu, lenže keď nevieme čerpať túto plnosť z plnosti života Trojjediného Boha v nás, potom si nájdeme náhrady a modloslužby, či už materiálne, mocenské, politické, kult zdravia a podobne, a tým sa stratíme. A keď sme stratení vo svetskom spôsobe života, ťažko sa k nám vráti Božie kráľovstvo, ktoré môžeme žiť iba zo Sv. Ducha. Ak žijeme z brucha, On nebude konať v nás ani medzi nami. Kontemplácia začína adoráciou a v adorácii sa musíme vyprázdniť pre Boha, zanechať starého človeka, túžiť a prosiť, pretože premena prichádza zo živého vzťahu s Bohom.

Kontemplácia by mala byť podstatná modlitba pre každého františkána, či už ide o člena prvého, druhého alebo tretieho rádu. Najskôr však, ako nás to učí sv. František, by sme sa mali naučiť kontemplovať kríž a z kríža prísť do Ježišovho srdca v Eucharistii. A potom kontemplovať aj Matku Božiu, lebo tú už vôbec nekontemplujeme. Toto vnímam aj u terciárov, že rovnako

utonuli vo svete a v tradičných bezduchých, bez Boha vyprázdnených veciach.

Nachádzame sa v doposiaľ nezažitých situáciách - prežívame pandémie a bytostne sa nás dotýka vojna na Ukrajine. Vy tvrdíte, že dnes žijeme časy prvotnej cirkvi...

Áno, myslím si, že žijeme časy prvotnej Cirkvi, iba si to neuvedomujeme. Prečo? V prvotnej Cirkvi ľudia volali na Pána: „Maranatha! Pane príd!“, neustále čakali na Pána. My všetci sme teraz pobúrení a rozrušení z modloslužby Covidu, (z osobovania si práva určovať ako prijať Telo a Krv Krista, či na ruku, pretože aj toto dodržať sa stalo pre mnohých modloslužbou, a viac ako samotná láska, viac ako Boh a vzťah s ľuďmi). Ak aj my počas sv. omše voláme príd' kráľovstvo Tvoje a ak bdieme a modlíme sa, ako nám odkázal Pán Ježiš - čo je pre nás základná vec, potom by nám malo byť jedno, či žijeme Apokalypsu - koniec časov teraz, alebo to bude inokedy, pretože, ak tak robíme, sme pripravení hocikedy opustiť tento svet, potom nás reči o apokalypse, ani zázraky a tiež aktuálne ani vojna na Ukrajine, ani pandémie nemôžu rozhodiť, pretože my ako praví

kresťania máme žiť život nádeje a radosti. Keďže žijeme prvotné časy, deje sa i triedenie duchov. Prvotná cirkev bola skutočne bdela v srdciach svojich členov, pretože čakali koniec sveta už zajtra, a každý deň sa zobúdzali, že Pán už príde. Toto nám chýba, lebo my, žijúci v európskej kultúre, máme v mysli zakódované, že dnes nie, že to, či ono a koniec príde bohviekedy. Nežijeme iba prítomnosť ako Afričania, ktorí vedia a prijímajú napríklad fakt, že teraz mám jedlo, zajtra už ho nemusím mať. Oni nemyslia na to. Kultúra, v ktorej žijú stáročia ich oslobodzuje, lebo sú vo všetkom zverení Bohu, a my nie sme. Nás vedie rozum, ich vedie srdce. My máme na ceste rozumu mnohé prekážky... Oni nie.

Prejdeme k významnej časti Vášho životného príbehu – k misiám, ktoré ste strávili v Južnom Sudáne. Ako ste sa k nim dostali?

Stalo sa to v Bratislave, keď som prerušoval štúdium a šiel na civilnú vojenskú službu do Trnavy. Pri adorácii v kaplnke som počul vnútorný hlas, ktorý mi jasne hovoril, že pôjdem do Južného Sudánu, do Afriky, na misie. Žiadosť som si dal po ukončení kňazského štúdia, vtedy platilo, že

novokňaz musí odpracovať tri roky, až potom si môže podať žiadosť na misie. Ja som ich odpracoval v Trstenej a myslel som si, že žiadosť je stále evidovaná a že si ju už podám. Provinciál Juraj Mihály ma však presvedčil, aby som šiel na rok do Hlohovca, kde potrebovali ďalšieho brata. Do Hlohovca som prišiel na rok, po polroku došlo k zmene mojich plánov, lebo nás spolu s br. Leopoldom o. biskup Ján Oroš, poveril službou vykonávať exorcizmy. Začali k nám ľudia hromadne prichádzať na modlitby, rozhovory... a my sme sa stali exorcistami. A znovu som bol v službe a nemohol som sa na misie dostať, lebo menovanie bolo na ďalšie tri roky. Čakal som na misie, biskup o tom vedel, ale povedal, že ma teraz potrebujú v diecéze. Veľmi som už chcel odísť a keď bola kapitula, požiadal som o povolenie ísť na misie. Keď som upresnil, že do Afriky, všetci sa smiali, hovorili, že ty pôjdeš do Kazachstanu, kde máme misiu a teraz sa vracia jeden brat. Tak som si začal opakovať ruštinu, až kým po mesiaci prišiel na Slovensko náš vtedajší generálny minister Jose Rodriguez Carballo z Ríma a požiadal, aby mu predstavení dali troch misionárov. Do Afriky, do Sv. zeme a už si nepamätám, ktorá bola tretia krajina. Vtedy sa naši predstavení roztriasli, vedeli, že mám žiadosť do Afriky a zavolali ma do Trnavy. Provinciál bol celý nesvoj a keď mi generálny minister povedal, že počul, že idem na misie do Kazachstanu, povedal som že „áno“, a on pokračoval, že bol v Kazachstane, ale tam nepotrebujú ďalšieho brata, ale počul aj to, že som chcel najskôr ísť do Afriky. Potvrdil som to a on povedal: „Tak Ťa pošleme do Afriky, pôjdeš?“ Odpovedal som, že áno a spýtal som sa kde? „Do Sudánu.“ Povedal som

super, on ma objal a požehnal. Potom mi to došlo a spýtal som sa, aké jazyky sú tam potrebné. Boli to angličtina, lokálny jazyk a arabčina. Nevedel som ani jeden z prvých dvoch a lokálny jazyk som sa mal učiť až na mieste.

Prešli viac ako štyri roky, kým ste nakoniec mohli v Južnom Sudáne začať.

Áno. V roku 2009 som najskôr odišiel z Hlohovca na prípravu, trojmesačný jazykový kurz v Anglicku, nakoniec - opäť kvôli čakaniu na víza, som tam zostal ešte ďalšie tri mesiace. Potom som absolvoval trojmesačný misijný kurz v Bruseli. Nakoľko mi sudánska vláda nedala vízum, poslali ma na rok na štúdiá do Káhiry, kde som študoval arabčinu, Korán a medzináboženský dialóg. A keďže opakovane som nedostal víza, šiel som do Istanbulu na mesačný kurz medzinárodného náboženského dialógu... Potom ma poslali do Talianska na duchovnú obnovu a kurz prekonávania kríz, čo trvalo mesiac, potom sme s ostatnými bratmi zo sveta cestovali na pol roka na štúdium africkej kultúry do Nairobi. To sa už písal rok 2012 - Rok viery, po štúdiách nás generálny minister zvolal do Ríma, kde nám oznámil, že nás, troch františkánov, pošle do Južného Sudánu. Bolo to po 150. rokoch, odkedy prví františkánski misionári prišli na toto územie. Boli sme traja, Jesus, Hispánc z americkej provincie, Antonio z Egypta a ja. V tom istom roku sme navštívili na Vianoce už vtedy novovzniknutý Južný Sudán, ale pre zdravotné problémy brata Antonia sme nakoniec začali misie v roku 2013 iba dvaja, neskôr prišiel Austrálčan br. Mário a o rok prišli ďalší dvaja bratia.

Aké boli Vaše začiatky? Akú oblasť a kde ste mali na starosti?

Vyučovanie detí a žien v Amady

Pôsobili sme blízko hlavného mesta Juba, spočiatku sme mali na starosti pastoračné centrum Nyakuran West a 5 filiálok, neskôr pribudli dve ďalšie. Po necelom polroku začala v krajine prvá vojna a týždeň predtým nám prideliť jedného brata z Austrálie, ktorý 10 rokov pôsobil v Tanzánii a mal misijné skúsenosti. V Sudáne žije 65 kmeňov, ktoré sa delia na pastierske a roľnícke, no najpočetnejšie kmene sú Dingovia a Nueri, práve medzi nimi začala vojna. Bola to vlastne genocída, lebo strieľali aj ženy a deti a začali z jednej časti vyhladzovať hlavné mesto Juby. Časti našej farnosti sa nachádzali na severnej strane hlavného mesta a vojna začala z juhu. Po dvoch mesiacoch sa genocída skončila, žiaľ v r. 2016 začala druhá a my sme museli utiecť z Južného Sudánu. Nechceli sme odísť, aj keď tunajší arcibiskup na nás naliehal, až keď nás sústavne prosili naši veriaci domorodci, posledný z bratov, ja a Marko, sme v poslednej chvíli ušli v lietadle, ktoré napochytrou poslala vláda z Kene ako komerčný let.

V diecéze, kde ste pôsobili pribudli dve

nové farnosti. Za správcu a farára jednej z nich vymenovali Vás. Čo, v stručnosti povedané, obnášala vaša osobná misia, služba.

Boli to pastoračné aj iné povinnosti, krstili sme, robili náuky, slúžili sv. omše, pochovávali, nemohli sme však uzatvárať sobáše, lebo tam je stále zákonom povolené mnohoženstvo. Avšak jedného sme sa po dvoch rokoch dočkali.

S domorodcami sme stavali kostoly. Spočiatku bolo veľmi náročné dochádzať aj do ďalšej dediny, v ktorej bol zriadený utečenecký tábor, kde bolo 38 tisíc utečencov, ktorý tiež patril do našej farnosti. Tam sme mali na starosti štyri kostoly, kde sme tiež chodili, my štyria bratia františkáni, dvakrát do týždňa zaopatrovať chorých a boli tam tiež katechéti, ktorí sa stretávali raz do mesiaca a kňaz ich musel viesť. Tu som sa naučil načúvať, pretože 30 katechétoz zasadlo a postupne každý rozprával v rodnom jazyku, ktorému som na začiatku nerozumel a bol mi prekladaný do angličtiny. Pripomínalo to zasadnutie starších, trvalo aj päť hodín, museli sme si všetci vypočuť každého a farár musel urobiť rozhodnutie, čo bolo veľmi náročné. Aj keď k dispozícii boli poradcovia, bola to celkom odlišná kultúra, celkom iné zmysľovanie a vy ste mali správne o danom probléme rozhodnúť...

Okrem toho veľa času sme venovali učeniu, ja som raz do týždňa chodil do jednej z dedín učiť matky s deťmi čítať a písať. Spolupracovali sme aj s na Slovensku sídliacou neziskovou organizáciou Dobrota pre Afriku, ktorú viedla a dodnes vedie Mária Galíková. Bol to projekt „Chlieb sv. Antona“ v dedinke Kulipapa, ktorý bol určený hladujúcim deťom v škole. Chodil som

nakupovať potrebné komodity, aby deti mohli mať v škole jedlo a boli aj rôzne iné povinnosti. V rámci našej služby sme mali v komunite postulát, tzv. kandidátov, chlapcov, ktorí chceli vstúpiť do rádu a bývali s nami, im sme sa tiež venovali, z dvoch sú už dnes kňazi. Mal som tiež na starosti chlapcov miništrantov, z ktorých neskôr traja pocítili povolanie ku kňazstvu. Tak sme ich poslali na formáciu do malého seminára v Rajaf. Našich desiatich kandidátov v priebehu dvoch rokov sme stihli pred začatím druhej vojny poslať na františkánsku formáciu do Tanzánie.

Skúsenosť z misie v Južnom Sudáne bola iste mimoriadna a ovplyvnila vaše vnímanie v konfrontácii s doposiaľ neznámou realitou. V čom najviac?

Táto skúsenosť sa nedá s ničím porovnať, lebo byť na misiách v Južnom Sudáne znamená žiť na hrane a byť zmierený s tým, že kedykoľvek môžete zomrieť, či už na maláriu, alebo iné ochorenie, alebo Vás môžu jednoducho zabiť. Znovu som sa narodil sedemkrát a získal jednu obrovskú skúsenosť, že všetko, čo som vtedy vo viere rozumovo prijímal, viem teraz aj bytostne prežiť. Najcennejším bolo skutočné poznanie (nie vedomosť), že náš život je v Bohu. Že v Bohu sme, hýbeme sa a sme na ňom celkom závislí. Pretože On a jeho bezpodmienečná láska nás udržujú v bytí a od neho máme všetko, čo predstavuje totálnu závislosť na ňom. Domorodci ma naučili skutočne veriť, mať nádej v beznádeji a skutočne dôverovať Bohu, nie hrať sa na to, že verím. Skúsenosť ma naučila aj tomu, že najväčším bohatstvom človeka sú vzťahy s ľuďmi. Číže rodina. Oni tam tvoria rodinu až neviem do ktorého

„kolena“, a majú to, čo sme si my tu nechali ukradnúť, zničiť a zastreť materializmom, konzumizmom a rôznymi „izmami“, vlastným egoizmom a najnovšie chorým individualizmom nielen v rodinách, ale aj v spoločenstvách a v Cirkvi. Uverili sme najväčšiemu klamstvu, že vlastné uspokojenie je to, čo nás naplní.

Skôr ako položím ďalšiu otázku, dovoľím si, ak súhlasíte, priniesť úryvok z jedného z Vašich listov, ktorý som si našla na internete. Písali ste ho v októbri roku 2013 a mal názov: Ako som stretol Ježiša.

Deň po slávnosti sv. Františka, poobede, niekto klopal na naše dvere. Mal som v pláne si pripraviť kázeň na nedeľu. Nakoľko spolubrat nešiel otvoriť, po druhom zaklopaní som sa vybral otvoriť dvere ja. Keď som otvoril, objavili sa predou mnou starac s chlapcom. Chlapec, ako som sa lepšie prizrel, bol náš malý miništrant, ktorý mi preložil, že dedko chce, aby som sa za neho modlil. Vtedy som zbadal, že má v ruke bielu palicu a tiež som si uvedomil, že nevidí. Pomodlil som sa za dedka a požehnal som ho. Vtedy on niečo povedal. Miništrant preložil, že on prišiel pre mňa, aby som išiel s ním a pomodlil sa za veľmi chorého chlapca. Išiel som si obliecť habit a zobral som si knihu na požehnanie.

Na ulici už na mňa čakal len nevidiaci dedko. Miništrant sa vytratil. Pýtal som sa ako ma nevidiaci môže doviest' na miesto, keďže na okraji mesta, kde bývame, sa každý deň niečo na ceste mení. Nič iné mi neostávalo, a tak som sa vybral s ním. Dedko počas cesty hovoril po arabsky a ja som ho zopárkrát odtiahol, aby nepadol do výmolo'ov na ceste. Išiel veľmi isto. Po asi 15

Naša komunita s generálnym vizitátorom - druhý zľava

minútach chôdze sme dorazili do chudobného, napoly rozpadnutého domu (ak sa to dá nazvať). Okolo sedelo zopár žien s deťmi. Ten muž mi hneď podal stoličku, aby som si najskôr sadol. Potom prišla jedna žena, ktorú poznám z nášho kostola a vošli sme do domu.

Na holej zemi ležal skrútený, vychudnutý chlapec, Dávid. Ako som sa prizrel lepšie, mal na sebe rany. Bol to hendikepovaný, asi dvanásťročný chlapec. Pozrel na mňa veľkými očami, keď som začal čítať evanjelium o uzdravení ochrnutého. Vtedy ma to zasiahlo, veľké precítanie, a ja som v ňom videl Ježiša... Bol tam s nami v tomto chlapecovi. Ostalo úplné ticho... Po dokončení modlitby a po požehnaní som ostal sedieť s matkami detí.

Ako sa prejavil u Vás okamih, kedy ste v chorom, môžeme povedať - podobne ako Matka Tereza, uvideli trpiaceho Krista?

Myslím si, že to bola Milosť, pretože k takémuto stretnutiu sa človek nemôže vlastnými silami dopracovať. Prežiť to bytostne, ako sa to stalo mne – všetkými zmyslami i vnútorne srdcom, to je milosť a nebolo to z mojej vôle.

Otvorenie dverí bol pre mňa šok, vnímal som bielka starého slepého muža držiaceho v jednej ruke palicu a dieťa, ktoré ho drží za ruku. Ono povie, aby ste išli pomôcť veľmi chorému chlapecovi... A ja sa mám v dôvere spoľahnúť, nie na toho nevidiaceho starého muža, ale na dieťa, ktoré môže hocikde zablúdiť. Uvedomil som si, že zostávame slepí až do staroby a to, že Ježiš hovorí, aby sme boli ako deti... Tieto myšlienky sa mi vynorili v mysli počas cesty tam a boli o dôvere starca k Bohu a k dieťaťu, ktoré ho priviedlo ku mne vo viere, že môžem pomôcť a o mojej dôvere, že tam bezpečne dôjdeme.

Čím je viera ľudí, ktorí žijú zo dňa na deň iná ako naša? Aký postoj majú voči smrti, ako ju vnímajú ?

Oni veria srdcom a v Afrike neveriaceho nenájdete. Druhá vec je, že my veríme rozumom a máme problém sa dostať do svojho srdca. Žijú tu starodávne kmene, lebo ich viera sa podobá Máriinej, je bezprostredná, bezpodmienečná, dôverujúca, odovzdaná, bez otázok, priama. Mohol som spočiatku premýšľať, čo ich na misiách budem učiť, oni však učia nás. Domorodci

prijímajú smrť z oveľa väčšou vierou, pretože veria v kolobeh života. Preto pochovávajú svojich príbuzných pred dvere svojho domu, lebo nepochybujú, že ich život sa im smrťou neodníma, iba mení, ako je to v Božom slove, čiže oni sa s nimi rozprávajú. Je to spoločensťvo svätých, ved' duše našich zomrelých sú prítomné aj pri každej sv. omši.

Je možné povedať, že domorodci sú na prijatie zázraku svojou vierou viac pripravení ako my?

Nás kňazov brali aj ako doktorov. Pretože sme chorých mazali olejom, modlili sme sa za ich uzdravenie, riešili sme maláriu a syfilis, lebo na tieto ochorenia najčastejšie zomierali. Viera však zohráva hlavnú úlohu. Nebol tam k dispozícii žiadny onkológ, psychológ, či iný špecialista a chýbalo veľa základných vecí. Domorodci mali nejakú svoju prírodnú medicínu, ale môžem potvrdiť, že veľa nádorov bolo vyliečených z viery chorého v modlitbu príhovoru a vo sviatosť pomazania chorých.

Na Slovensku som viackrát zažil, že Boh uzdravil z rakoviny, ale tam som zažil prečo, lebo verili v to, čo Ježiš hovoril - viera ťa uzdravila. Spomeniem jeden prípad. Raz do kostola priniesli posadnutú ženu a kým som sa ja zmobilizoval a hlavou mi prešlo, že treba na to exorcistu a rituál, tak babky už spínali ruky a vrúcne sa modlili. Aby som v hanbe nezostal, povedal som im, aby sa prestali modliť a kým som vyšiel von zo sakristie, vystrel ruky, povedal pár slov, bola žena oslobodená. Dostal som duchovnú facku, tam zapracovala najmä viera a modlitba úprimného srdca.

Podľa Vás čo si ceníte najviac, že sa

Vám a bratom podarilo za tri roky urobiť?

S pomocou Božou sa nám podarilo položiť po 150. rokoch základy novej komunity, ktorá dnes pokračuje, aj keď sa v nej už vystriedalo viac ako 20 bratov z celého sveta. Pretože musíte mať zvláštne povolanie, neustále ste jednou nohou v hrobe a mnohí to psychicky ani fyzicky nemusia zvládnuť. Tešíme sa, že sme priniesli našu spiritualitu do týchto miest, začali sme adoráciou a naučili sme domorodcov ako adorovať, dovtedy to nepoznali, priniesli sme im modlitbu Korunky Božieho milosrdenstva, bola zriadená farnosť, nové filiálky, dovtedy mali v nich iba jedenkrát do roka sv. omšu, my sme k nim chodili raz alebo dvakrát do mesiaca. S Božou pomocou sa nám podarilo podchytiť aj mladých chlapcov, aby aj tam mali povolania, pomohli sme realizovať projekty proti hladu, deti mohli chodiť do školy, tiež mohli mať vodu, boli tu vyvítané 2 studne a zasadili sme mnohé nové semenka náboženského i bežného života, ktoré nepoznali. Verím, že budú s pomocou Sv. Duha ďalej rozvíjané, že misia nezanimá a priniesie veľa požehnaní a dobra. Je to všetko dielo Božie, my sme len urobili čo sme mali urobiť.

Vráťme sa na Slovensko. Kam ste nastúpili po návrate?

Na Slovensko som sa vrátil v júli 2016 a chcel som sa vrátiť do Hlohovca, odkiaľ som odchádzal. Do úvahy pripadol najskôr kláštor v Trstenej. Keďže som tam už slúžil a mali sme tu na starosti nemocnicu, prácu s rodinami, s mládežou a bolo tam veľa aktivít, necítil som sa na tento štýl práce, prekonal som maláriu a nebol som v dobrej fyzickej kondícii. Psychicky

však som bol v poriadku, Pán Boh ma neustále posilňoval. Po mesiaci v Hlohovci ma preložili do kláštora bratov v Beckove, kde vtedy pôsobil aj Egíd, môj rodný brat. Tu som bol 9 mesiacov a potom som šiel do Prešova, kde sa kláštor zameriaval najmä na službu spovedania, ale tiež som vykonával službu duchovného vedenia a modlitby za uzdravenie. V roku 2019 som bol preložený do Nových Zámkov, kde pôsobím doteraz.

V čom spočíva Vaša služba, o čo sa staráte?

Som rektorom a správcom kostola, mám na starosti komunitu bratov ako gvardián, ktorú som prebral. Starám sa o bratský život, aby všetko bolo ako má byť, v Božej láske a podľa predpisov. Ako správca kostola mám na starosti liturgiu, údržbu a opravy budov, máme tu rodinné spoločenstvá, približne 30 párov s deťmi, ktorým sa venujem. V rámci nich je tzv. vnútorné spoločenstvo 12 párov, ktoré chcú intenzívnejšie prežívať svoju vieru, učím okolo 95 detí v tunajšej cirkevnej škôlke náboženstvo, je to 5 tried a pripadla mi služba štvrtročného spovedníka pre sestry Karmelitánky. A keď mám čas, venujem sa špeciálnej pastorácii, ktorá zahŕňa pomoc v osobných, manželských krízach, pomoc v duchovnom živote, pomáhám modlitbami za oslobodenia od zlého, proste čo som už robil, v rámci mojej kompetencie pomáhám čím môžem. Raz do mesiaca máme v kostole adoráciu pre rodiny, čomu sa veľmi teším, pretože prichádzajú aj rodičia s deťmi a tam v rámci adorácie máme aj požehňovanie a modlitbu príhovoru, tiež požehňovanie olejom sv. Šarbela, ktorého úctu šírim.

Vysluhovanie sviatosti pomazania chorých v nemocnici spolu s veriacimi

Pristavme sa pri pároch a rodinách. Medzi rečou ste spomenuli, že medzi nimi sú aj nezosobašení a rozvedení. Ako to funguje?

Pastoračnú prácu s rozvedenými sme celkom zanedbali. Náš Pán Ježiš sľúbil radosť a spásu všetkým. V našej farnosti sme začali pracovať s rodinami, ako požadovala synoda o rodinách, a chceli sme tu dať priestor na stretnutia aj tým, ktorí žijú bez manželského zväzku. Model pastorácie sa úplne otočil, ako povedal pápež František, „my nemôžeme čakať až k nám takíto ľudia prídu, ale musíme im vyjsť v ústrety.“ V našom rodinnom spoločenstve máme medzi sobášnymi pármami aj dva rozvedené, budú aj takí, ktorých

chceme teraz prijať, ktorí žijú v tzv. priateľskom vzťahu. Jeden pár, ktorý som sobášil, žil dokonca 35 rokov bez sviatostného manželstva. Tým, že sa spoločne stretávali, videli zmysel a význam katolíckeho sobáša, že je to sviatosť a to je niečo celkom iné, ako voľný zväzok. Takýto ľudia mnohokrát nepoznajú rozdiel, to, že sviatosť manželstva im pomáha a dáva silu v krízach, že majú požehnanie oni aj ich deti. V našom kostole po súhlase farára krstíme, sobášime i pochovávame a preto mám skúsenosť, že keď príde pár žijúci vo voľnom zväzku a požiada o krst svojho dieťaťa, tak sa im snažíme vysvetliť o čo ide. Spočiatku je to slovom zasiat semienko, o ktoré sa už ďalej stará Duch Svätý. Prekvapí ich aj informácia, že katolícky sobáš môžu mať celkom komorne, bez veľkej hostiny a zábavy. Rozvedených učíme, že je jedno kto zaviniel rozchod, ale modlitba a sv. omše sú tu aj pre nich v rámci pokánia a tí, ktorí k nám chodia aj so svojimi deťmi, deťom doma vysvetľujú, prečo sa po rozvode nemohli v kostole zosobášiť, ale oni, ich deti môžu chodiť s nimi a prijímať sviatosti. Situácia je taká, že väčšina rozvedených a druhýkrát sobášených civilne dá svoje deti krstiť, ale už ich, ani ich deti v kostole viac nevidíte. Byť rozvedený neznamena, že ste skončili s Bohom, pretože jemu na vás záleží. Môžu prichádzať na sväté omše a prijímať každodenné požehnanie spolu s deťmi. Môžu sa aktívne vrátiť do Cirkvi, ktorá ich nesúdi, ale má ich s láskou prijať.

Povinnosť aj tu na Slovensku máte požehnané. Je ťažké udržať rovnováhu medzi aktivitami a duchovným životom? Kde na všetko čerpáte silu?

Myslím si, že každá zasvätená osoba,

kňaz či rehoľník sa drží hesla „koľko aktivít, toľko modlitby.“

Dodržať rovnováhu je výsledkom pozorného načúvania Duchu Svätému, ktorý upozorní na hranice. Niekedy naozaj hrozí prehnaný aktivizmus, ale ako nás učia púštni otcovia, treba nám chodiť s Bohom po celý deň. Čiže dôjdete do štádia, keď si aktivizmus a samota už nebudú protirečiť, lebo sa môžeme modliť celý deň, aj aktivitami a prácou. Netreba sa však dať oklamať, že aktivita je viac ako modlitba, to je pokušenie od zlého. Treba však počúvať svoje vnútro, ktoré vždy dá vedieť, kedy nechať rozpracované, zrušiť stretnutie a podobne, a kedy odísť adorovať, modliť sa do samoty s Ježišom. A o tento dar rozlišovania tiež treba prosiť Ducha Svätého.

Pokiaľ ide o načerpanie síl, potrebujem vždy nejaký čas stráviť v pustovni, raz za čas byť sám s Pánom na opustenom mieste v hore, na chate, kde nie sú ľudia. Tiež si aj spoločne zašportujem, veľmi rád chodím aj s rodinami a deťmi na športové či iné podujatia. Osobne, pre seba nemám nijaký voľný čas, okrem toho v pustovni. Navštevujem rodiny, načúvam ľuďom, pre mňa je aj toto určitý relax, lebo nerobím iba bežnú pastoráciu, ale som s tými, čo to potrebujú.

Synodálna cesta nás pozýva okrem iného aj svedčiť o evanjeliu pri spoluputovaní s tými, ktorí sú na periférii, či už sociálnej, ekonomickej, geografickej, politickej a podobne, ale aj na duchovnej periférii. Môžete nám rozviesť, kto sú tí na duchovnej periférii, ako ich osloviť, ak nechcú a nemajú záujem?

Takýchto ľudí na duchovnej periférii – okraji máme všade okolo seba. Sú medzi

nimi naši blízki príbuzní, ktorí nechcú spolu s nami kráčať vo viere hlbšie, alebo vôbec. Ako s nimi kráčať, keď nechcú a nútiť ich nemôžeme? Takýchto si musíme duchovne adoptovať a premodlievať ich. V manželstve, ak jeden z partnerov sa napríklad nemodlí, ten druhý má nad ním autoritu, takže keď sa jeden modlí, modlí sa aj druhý. Pretože sú jedno telo a jedno srdce. Je potrebné neustále žehnať, ľudsky sprevádzať a dobýjať láskou i milosrdenstvom, iné nepotrebujeme.

S láskou pozývať a nevnucovať, nevyčítavať a priťahovať svedectvom vlastného života. Synodálna cesta je aj o rozhovoroch s tými, ktorí sú na periférii katolíckej cirkvi, s evanjelikmi, inými denomináciami, ísť medzi nich, rozprávať sa s nimi a načúvať im, čo ich trápi a v Duchu Svätom povedať pár slov o Bohu. Na periférii sú tiež všetky rodiny, kde jeden vychováva deti, na periférii sú aj rozvedení a civilne zosobašení, alebo žijúci v partnerskom vzťahu. Aj im máme načúvať a dozvedať sa čo potrebujú a ponúknuť im pomoc. Mali by sme odísť od ľahostajnosti a nezáujmu, hľadať a pridať sa k takýmto ľuďom, ktorí väčšinou nevedia čo môžu urobiť.

Ako by sme sa okrem toho ešte my terciári mali vydať na synodálnu cestu?

Napriek tomu, že sú naše bratstvá prestarnuté, vidím v nich mystickú bombu pre Cirkev, čiže ja by som odporúčal, aby boli verní v malom a to je najviac, či už ide o modlitbu breviára, či už o adoráciu a kontempláciu a potom, aby si zachovali svedectvo života. Stará múdrosť zachovať si mladého ducha, ktorá platí v Afrike, platí aj na Slovensku. Mladého ducha si zachovávajú všetci, ak budú žiť z františkánskej

spirituality, pretože kto žije skutočne z Františka, tak ako on v živom vzťahu k Bohu, má mladého Ducha, aj keď má 100 rokov. Nám všetkým, čo tu žijeme, chýba entuziazmus ducha radosti tej františkánskej, nie chi, chi, chi, cha, cha, cha, ale to, čo povedal pápežský kazateľ, kapucín Raniero Cantalamessa: „...radosť je zostať a vytrvať na ceste s Ježišom... A to je pravá radosť.“ To je naša vnútorná cesta povolania, ktorá ak po nej dôkladne kráčame, isto prerastie aj v spoločnú cestu s druhými, nech sú na akejkolvek periférii.

Za rozhovor ďakuje
sr. Mária Marcela

Deti zo záchranného tábora v našej farnosti

Ak by ste chceli podporiť hladujúce deti v Afrike, informácie nájdete na www.dobrotapreafriku.sk

Nekonečné lockdowny, povinné domáce karantény či dlhé zimné večery boli vhodnou príležitosťou na objavenie výnimočnej knihy, zaujímavého filmu alebo nezabudnuteľnej hudby. Našich bratov a sestry sme pozvali, aby sa s čitateľmi podelili o svoje zážitky a odpovedali na nasledovnú anketovú otázku:

Čo zaujímavého si v poslednej dobe čítal(a), videl(a) alebo počul(a)?

P. Jaroslav Cár OFMConv.

Ešte minulý rok sa mi dostala do rúk (ako darček) kniha "Putovanie" od amerického jezuitu Jamesa Martina. Aj keď nezvyknem čítať priveľmi dlhé knihy, a táto bola (ako pre mňa) pomerne hrubá :), pustil som sa do jej čítania, keďže som chcel poznať a pochopiť širší kontext Ježišovho života a Slova, ktoré čítam a počúvam každý deň. Autor naozaj pútavým spôsobom rozpráva nielen svoje zážitky a príhody z putovania po Svätej Zemi, ale dáva ako správny jezuita :) aj body

na zamyslenie, isté impulzy, ktoré majú pomôcť čitateľovi sa preniesť do čias Ježiša, vyprovokovať k uvažovaniu nad sebou, nad svojou vierou a zároveň pokúsiť sa aplikovať Božie Slovo do reality, v ktorej sa nachádza. Keďže som ešte nikdy nebol vo Svätej Zemi, táto kniha mi pomohla nahliadnúť do prostredia, v ktorom vyrastal náš Učiteľ a súčasne sa stala príjemným osviežením mojej viery i povolania Ježišovho učeníka.

sr. Františka Čáčková OSF

Nedávno sa mi podarilo dočítať (nie prvýkrát) Sväté písmo, tak to ma vždy povzbudí, keď zaškrtnem v zozname posledné prečítané kapitoly. Hovorí mi to o vernosti v malom a ako som to už viackrát počula – že aj slona dokážeme zjesť, keď si ho budeme dávať po malých sústach.

Covid ma naučil chodiť na prechádzky a aj filmy, ktoré teraz pozerám, sú akoby predĺžením prechádzok v prírode. Z našich sledujem tvorbu Pavla Barabáša (napr. Žiť pre vás, Everest – najťažšia cesta), Rasťa Hatiara či Juraja Koreňa - Ďurifuka. Ale nadchol ma aj netflixácky film 14 vrcholov: Nič nie je nemožné a objavila som aj RedBull TV, kde je vždy čo pozeráť. Viem, je to také... klasicky netypické pre rehoľnú sestru, ale nechcem sa zacykliť v preduchovných prednáškach a životopisoch svätých. Je pre mňa dôležité dopriať si vo voľnom čase (alebo popri žehlení) to, čo ma dvíha a pri čom žasnem, usmievam sa a nadchýnam nad naším dobrým Bohom a tým, čo všetko vytrvalý človek dokáže. Aj toto ma povzbudzuje vo vernosti v malom.

„We must go!“ – to je vetička z piesne, ktorá ma sprevádza. Britský worship líder Tim Hughes vydal už veľmi dávno (2007) pieseň God of Justice, ale teraz, popri vojne na Ukrajine, mi znie veľmi často v ušiach. Musíme ísť. Každý ako môže a vládze. Podeliť sa z výplaty, skrinky s potravinami či liekmi alebo darovaním krvi či povzbudenia. Musíme vyjsť sami zo seba a naplnení Duchom Svätým poslúžiť núdzným. Naplnení a poslaní. Musíme. Znova len verne ako nás Boh vedie.

Zuzana Vrťová OFS

Po večeroch čítam históriu, zvlášť osemnásť a dlhé devätnásť storočie. Chcem pochopiť život na hornatom strednom Slovensku. Ľudí spätých s lesmi a prácou s drevom, ťažbou kremeňa a sklárni, hámrov, vodných píl a vodných mlynov, život roľníkov.

Naši prapraotcovia a prapramatky ťažko pracovali, aby zabezpečili život potomkom.

Vedeli ste, že ešte každý deň biely pšeničný chlieb, či sladiť si cukrom, bolo skôr zriedkavé? V hornatých oblastiach sa pšenica a náročnejšie ovocie neurodí.

Nebolo samozrejmosťou dožiť sa dospelosti. A aj dospelí zomierali rýchlou smrťou na bakteriálne ochorenia, ktoré dnes považujeme za banálne. Mimo mesta vôbec nebolo samozrejmosťou mať prístup ku sviatostiam. Kňazi riskantne pešo a v jazdeckom sedle prekonávali za chorými kilometrové vzdialenosti. Novorodencov v zimnom období krstní rodičia niesli na krst hupajúc v snehu. Asfaltované cesty neexistovali a ani by ich nemal kto odhrňovať. Kým došli do mesta, aj zabudli, aké meno chcela matka pre dieťa. Meno vybral kňaz podľa najbližšieho sviatku apoštola či veľkých svätých. V apríli sa rodili Jurajovia, v júni Jánovia a potom Anny, v septembri Márie, Štefanovia v zime.

Veru, ani dátum sobáša si pramatky nevyberali podľa romantiky ale podľa ukončených poľnohospodárskych prác. Najlepšie koncom jesene a začiatkom zimy.

S dojatím a s vďakou myslím na mená mojich predkov, ako mi o nich rozprávali moji rodičia a im zase ich rodičia. Budme vďační za pekný život a blahobyť, ktorý dnes máme. Ak sa naši predkovia na nás pozerajú z neba, iste sa tešia tomu, že sa v nás vidia, že sme zdraví, sýti a šťastní. Hovoria si, že ich obety a sebazápor stáli za to. Sme tu my.

Mária Hudáková OFS

Čas strávený počúvaním dobrej hudby, čítaním zaujímavej knihy, či pozeraním hodnotného filmu nie je pre mňa nikdy premárnený. Mojou srdcovkou z oblasti hudby sú štyri ročné obdobia od hudobného skladateľa, huslistu, pedagóga a kňaza Antonia Lucia Vivaldiho. Pri tejto hudbe si viem odpočinúť, vie ma naladiť na pokoj a rozjímanie o nekonečnej добрote a láske Stvoriteľa, je v nej spev vtáčkov, prebúdzanie prírody, rast trávy, pučanie kvetov, zrod nového života, žblnkot jarného potôčika, krásy pokojného

leta, i búrky, šum lístia, snehové vločky a bielučká zima, to všetko navodzuje pocit šťastia a radosti.

Na prelome rokov 2021/2022 som prečítala tri zaujímavé historické romány, ktorých autorkou je Maria Calasanz Ziescheová, reholná sestra a vynikajúca spisovateľka. Prázdne ruky je príbeh opáta Berna z kláštora Reichenau na Bodamskom jazere. Opát Berno je čestný správca jemu zvereného majetku tak hmotného ako aj duchovného, s múdrosťou a trpezlivosťou vedie svojich bratov, je nielen predstaveným, ale aj starostlivým otcom a radcom. Trápenia, žiale i prosby zveruje Ukrižovanému a jeho Matke. Zaujal ma život spoločenstva mníchov v tomto benediktínskom kláštore, práca, odpočinok, modlitba...

Volným pokračovaním je Dokonalá sloboda o sv. Hermanovi z Altshausenu, ktorého opát Berno prijal do kláštora v Reichenau ako sedemročného mrzáčika a stal sa jeho duchovným otcom. Sv. Herman bol veľmi nadaný benediktínsky mních a všestranný učenec, autor hymnov Salve Regina a Alma Redemptoris Mater. Spisovateľka nádherne opisuje krásu Bodamského jazera, ktoré tiež nazýva Milostivé jazero, až človek zatúži navštíviť tieto miesta a len tak odpočinúť si a pokochať sa krásou Stvoriteľa.

Veľká odvaha je životný príbeh sv. Júlie Billiart vo veľmi pohnutom období francúzskej revolúcie a prenasledovania kňazov a reholníkov jakobínmi. Júlia pomáhala prenasledovaným kňazom, učila deti náboženstvo a tak sa stala pre vtedajších revolucionárov nepriateľkou Francúzska a bola nútená sa skrývať. Jej odhodlanie nasledovať Krista a pre neho všetko znášať, a to nielen zo strany revolucionárov, ale aj cirkvi, ma učia pokore, odovzdanosti, odpúšťaniu a dôvere v Božiu milosť.

Vendelín V. Hájek OFS, Česko

*K četbě a rozjímání v čase adventním jsem si pošetřil moudrou knížku moudrých autorů; knihu **Neplánovaných deset besed s bratrem Benediktem Vladimírem Holotou OFM**. Ti, kdo za ním přicházeli pobesedovat byli náš bratr Lubomír Irenej Mlčoch OFS a sestra Věra Eliášková OFS.*

Proč chodili besedovat je nasnadě; bratr Benedikt v plné duchovní i duševní svěžesti a v přiměřené tělesné kondici, prožíval v minulém roce devadesáté deváté narozeniny. A studnice jeho životních zkušeností, hloubky víry a nadhledu se zdá být bezedná. Především vírou, že s blížícím se okamžikem odchodu ze světa se bytí neuzavírá, že Bůh je s námi stále.

Každý jdeme za Božím voláním svou cestou. Tak, jak se tomuto hlasu otevřeme ve svých vnějších i vnitřních podmínkách, svou svobodnou vůlí. Bratr Benedikt dokáže skloubit mnohé. Dokáže moudře i krásně vyjádřit hloubku svých prožitků i své víry. A tím nasměrovat i další bratry a sestry toužící po tomtéž, jen oplývající jinými, skromnějšími talenty.

*I v čase povánočním jsem zůstal věrný témuž autorovi. Vychutnával jsem si mini autobiografii bratra Benedikta - **Co mi dala rodná ves**. Tyto vzpomínky na podrobné reálie i vztahy, které ho formovaly shrnul ve svých devadesáti pěti letech. A doplnil vlastními originálními kresbami kouzelně dokreslující atmosféru místa i děje. Soustředí se v nich především na své útlé mládí prožívané v přirozeném prostředí malé západočeské vesnice, ale i na okolnosti své konverze, širokou rodinnou sounáležitost... Tak přirozeně a laskavě.*

Poněkud vzdáleně už dnes zní vzpomínky na prožitek chůze bosýma nohama po čerstvě zorané prsti... Žijeme v jiných reáliích. Bratr Benedikt s vděčností vzpomíná, jak byl od útlého mládí podvědomě formován pro život ve světě i v řeholi fyzickou prací. Dnes děti vychováváme jinak. Podstatné však je zůstat sám sebou a být s Bohem.

Citace z knihy (str.98): **Víra vidí. Vidí skutečnost hlouběji než rozum. Víra**

není lehkověrnost. Víra je založena na faktech, na skutečnostech a jejich rozumovém objasnění. Není založena na citu! Víra nás uvolňuje z našich strachů a přináší svobodu srdci. Má charakter lásky.

(s vděčností z moravsko-slovenského pomezí)

Dina Shabalina OFS, Ukrajina

Aby som povedala pravdu, filmy príliš nepozerám. Ale keď sa mi už nejaký film zapáči, rada si ho pozriem aj niekoľkokrát.

Počas rokov 2020 - 2021 som si znovu vyčutnala niektoré z mojich obľúbených. Medzi nimi Kráľova reč (The King's Speech, 2010), Malý chlapec (Little Boy, 2015), Stroskotanec (Cast Away, 2000) s Tomom Hanksom a Motýľ (Le pappilon, 2002).

Keďže väčšinu času pracujem za počítačom, rada pri tom počúvam hudbu. Za posledné dva roky som objavila niekoľko zaujímavých YouTube kanálov. Vždy som snívala, že sa naučím hrať na klavír, obdivujem ľudí, ktorí to dokážu.

Mám rada hudobné cover verzie rakúskeho hudobníka Marcela Lichtera. Tiež obľubujem Francesca Parriniho. Jeho verzie populárnych skladieb sú veľmi inšpirujúce.

Počas spomínaného obdobia som začala počúvať Norah Jones a Katie Melua. Som tiež veľkou fanúšičkou hudby Paula McCartneyho.

Čo sa týka kníh, najradšej by som si znovu prečítala román Doktor Živago od Borysa Pasternaka, môjho najobľúbenejšieho básnika a spisovateľa.

Taktiež by som rada zohnala všetky diely knihy Ježiš Nazaretský od Jozefa Ratzingera.

POZNÁVÁME ČESKÉ TERCIÁŘE

Nová rubrika - a dokonce v češtině - ve slovenském časopise vás asi trochu překvapí. Vznikla proto, že jsme se s Pavlem Železníkem shodli na touze probudit v nás samotných i ve vás touhu po mezinárodní spolupráci. Vlastně vůbec netuším, jak to je u vás, ale v Česku se každý zajímáme jen o své bratrské společenství a jen malá část členů má přesah do společenství národního. A mezinárodní společenství? Nejspíše kvůli malé jazykové znalosti našich členů přesah do mezinárodních vod není skoro žádný. A tak je nejjednodušší začít mezinárodní spolupráci právě u Čechů a Slováků. Myslím, že si pořád ještě dobře rozumíme. Zatím jsme s Pavlem nevymysleli nic jiného, než že budeme my, Češi, zkoušet psát o životě českých terciářů do slovenského časopisu. Obráceně to nejde. My totiž žádný papírový časopis od roku 2006 nemáme.

Luboš Kolafa, OFS

Příběhy sekulárních františkánů

Než začnu vyprávění o svém kamarádovi z našeho místního bratrského společenství, musím něco napsat o sobě. Před rokem jsem za pomoci mnoha dopisovatelů sestavil Kroniku 100 let Českého sekulárního františkánského řádu. Ve druhé části Kroniky jsou rozhovory s výraznějšími současníky našeho řádu, které pro nás sepsala vynikající regionální redaktorka Lenka Fojtíková z Blatnice pod Svatým Antonínkem na Moravě. A je typické, že Lenka není členkou našeho řádu. Tak nyní víte, že já nejsem ani redaktor, ani reportér a že se budu snažit za velké podpory Pavla alespoň této službě trochu přiblížit. Ještě chci říci, že rozhovory s výraznými a zasloužilými osobnostmi českého řádu už mám za sebou v Kronice. Takže já si budu vybírat úplně obyčejné a v českém národním měřítku málo známé české terciáře sv. Františka. I tak o nich chci psát s velkou úctou, protože, jak víme, všichni máme v sobě velké životní příběhy, všichni jsme originální lidé a každý člověk kolem nás je něčím zajímavý. Jestli se tento můj přístup ujme, to záleží jen na vás, čtenářích. Klidně si na mě i stěžujte.

Vyprávění o mém kamarádovi Jaroslavu Šedivém

Úvodem

Proč jsem si vybral pro první vyprávění právě Jardu? To je jednoduché. Je to můj kamarád a jsme ze stejného bratrského společenství z Plzně. Nejsme ze stejné farnosti, a tak jsme se před mnoha lety viděli jen jednou za měsíc

a moc se neznali. Pak jsme spolu – a také s Pavlou, Karlem, Lidkou, Milanem a Dan-kou - vymysleli, že se chceme vidět častěji, že nám setkání jednou za měsíc nestačí a zorganizovali jsme nějaké výlety pro naše společenství. Také jsme začali organizovat pro jihozápadní františkánské Čechy každoroční pouť na Svatou Horu.

Ale i to nám bylo málo – jen jednou za rok společně někam vyrazit. Takže jsme se rozhodli, že se ve společenství budeme vídat každý týden. A Jarda dal našim setkáním skvělý rámeček. Každému čtvrtku, kdy se scházíme, přidělil název a sestavil pro něj úvodní a závěrečné modlitby. Modlíme se. Pomáháme si. Setkáváme se. Sdílíme se. „Modlíme se“ je čtvrtěk o společné modlitbě a duchovní četbě. „Pomáháme si“ je o návštěvách našich bratrů a sester v jejich domácnostech. „Setkáváme se“ je pravidelné měsíční setkání se společnou adorací, mší svatou a nešporami - jsme z pěti farností v Plzni a okolí, a tak společnou mši vítáme. Poslední čtvrtěk je o sdílení mimo „kostel“. Jdeme společně na výstavu, do divadla, nebo jen tak na vínečko. Jarda se stejnou pečlivostí, s níž řídí velkou Základní školu v blízkosti Plzně, koordinuje i naše setkávání. K tomu ještě stačí být aktivní ve své farnosti, zajímá se o přírodu a vede dobřanské ochránce přírody (má za sebou 20 let táborů na Polánce u Nepomuka). V následujícím článku se dozvíte nejen více o jeho cestě životem, ale navíc také o jeho spolupráci s vedením města Dobřany na obnově krajiny. Myslím, že Jarda odráží jako zrcadlo františkánskou spiritualitu v mnoha ohledech.

Kdo jsou manželé Šedivých?

Jarda si nemůže svou činnost mimo rodinu představit bez neskutečné podpory manželky Danky. Někdy se účastní s ním, někdy ho podporuje na dálku. Danka byla původním povoláním učitelka v mateřské školce, později pracovala jako kuchařka ve vegetariánské jídelně a následně se rekvalifikovala na pedikérku. Jarda po gymnáziu pracoval 3 roky v domě dětí a celkem sedmkrát zkoušel přijetí na pedagogickou fakultu. Bylo mu

to vždy znemožněno z politických důvodů, jeho tatínek se po roce 1968 rozloučil s komunistickou stranou. Mezitím si udělal dálkově nástavbu na vychovatele a složil státní zkoušku z francouzštiny na jazykové škole. Nakonec byl přece jenom přijat na vysokou školu. V roce 1988 vystudoval češtinu a občanskou výchovu, v letech 1991–93 vystudoval jako třetí aprobaci francouzštinu, absolvoval také dvě měsíční letní školy na Univerzitě ve francouzském Montpellier (ukončil také státní zkoušku). Od září 1989 pracuje jako učitel na Základní škole v Dobřanech, od července 1999 pak jako ředitel školy. V červnu 1982 založil v Dobřanech se svými přáteli ze skauta a z trempu základní organizaci Českého svazu ochránců přírody, založili táborovou základnu v Polánce u Nepomuka a konkurenčně státnímu Pionýru vytvořili pod ČSOP oddíl mladých ochránců přírody Strážci. Práci s dětmi pak po roce 2005 předal svým odchovancům z oddílu a také svému synu. S manželkou Dankou, oba již šedesátiletí, se nyní radují ze dvou vnuků – Františka a Filipa.

Jarda a Danka Šedivých - první setkání s prvorozeným vnoučkem Františkem (srpen 2019)

Vyprávění Antonína Jaroslava Šedivého OFS

Tři období ministrem Místního bratrského společenství – radosti a starosti.

Konvertovali jsme s manželkou v dospělém věku a v průběhu katechumenátu jsme se díky manželům Ženíškovým a časopisu Poutník k františkánství přiblížili tak, že když nás v noci po křtu při agapé na faře Otec biskup František vyzval, abychom svátost křtu nepromarnili a našli si nějaké živé společenství, kde budeme svou víru žít, měli jsme jasno. Ve společenství jsme poznali mnoho skvělých bratří a sester, třebaže nás již někteří opustili, a to je pro mě při zpětném pohledu to nesené svědectví víry. Že jsem z rozhodnutí bratří a sester převzal po trojím funkčním období ministryně Pavly Ženíškové její službu, to vnímám jako velký závazek. Není snadné hledat v tak pestrém společenství to „pojďme společně“, ale za pomoci Ducha Svatého, našich duchovních asistentů a při dobré vůli to jde a je to velké požehnání. Zpočátku jsem si žádné cíle nekladl, ale postupně jsem shledal, že důležité je být spolu často, volit různé způsoby sdílení, být ve společné modlitbě a vzájemné důvěře. Budoucnost našeho řádu nejenom v ČR vidím optimisticky, 800 let je dostatečným důkazem, Františkovo poselství je nosné a má své příznivce. Díky Bohu – i v panu papeži.

Kaple a krajina.

Moje role v tom všem nebyla tak zásadní. Vcelku náhodně – při rozhovoru cestou na vlak – se mě má známá Jitka Dlouhá, krajinná projektantka, zeptala, co že je to za divný pahorek na kraji parku Martinská stěna, v místech zvaných Na Kamínku. Jezdila tam totiž na koni a vrtalo

jí to hlavou. Řekl jsem jí, že tam kdysi stávala kaplička, v mém dětství již zčásti zbořená. Slovo dalo slovo, vytvořili jsme spolu s ní, s myslivcem Pavlem Krákorou a dobřanským farářem Prokopem Bahníkem tzv. iniciativní skupinu k obnově kaple (a později i k obnově lesoparku). Na místě ruin jsme se setkali se známým plzeňským architektem Janem Soukupem a se svolením vlastníka pozemku – města Dobřany – jsme svolali první brigádu k odhalení základů barokní kaple z 18. století. To bylo hodně dobrodružné, sešlo se asi třicet pracantů. Rozběhli jsme rovněž pátrací akci po starých fotografiích kaple, dokonce jsme získali i její obraz a pan architekt Soukup nám zpracoval zdarma projekt na obnovu kaple. Z té původní totiž zbyly jen pískovcové základy. No a pak již do obnovy vstoupilo město, získalo peníze z krajského dotačního titulu a za čtyři roky – 10. 10. 2010 - biskup František kapli vysvětil. My jsme mezitím rozšířili své zájmy do rozsáhlého prostoru Martinské stěny s pískovcovými lomy, v němž před válkou němečtí obyvatelé Dobřan vybudovali nádherný lesopark, a začali jsme na pravidelných sobotních brigádách zprůchodňovat lesní cesty od náletových dřevin a erozních sesuvů půdy. Vzhledem k tomu, že se do 90. let jednalo o částečně vojenský prostor, odstraňovali jsme spíše „škodlivou“ činnost přírody než lidí (i když černé skládky tam byly také). A když město vidělo pokračující zájem místních občanů a dobrovolnickou práci mladých i starých, zadalo Jitce Dlouhé velký projekt obnovy lesoparku a za pomoci evropské dotace byl realizován. Ale to už je jiná píseň, při níž už jsem byl spíše pozorovatelem než

aktérem. Ale víme, že takto s námi Bůh často pracuje – zvedni stéblo jako první a s kládou Ti již Pán pomůže. Ale máme-li se vrátit na úplný začátek, tak mě k Martiňáku určitě přivedl můj táta, když nás tam s bratrem brával na vycházky a vyprávěl nám o dřevěných můstcích přes rokliny, vyhlídky a žlutým pískem sypaných cestách. Sám pak – již jako penzista – vysekával v létě vypůjčeným vyžinovačem cesty v parku, aby je lidem zpřístupnil.

Dvě desítky let ředitelem základní školy.

Jsem praktik a cesta do hlubin dětské duše – mám-li parafrázovat starý český film – je složitá. Dáme-li si práci, nakonec zjistíme, že dítě má nejenom duši, ale také srdce. A to bývá často zraněné. Setkáváme se s tím, že děti z rozbitých rodin těžce nesou ztrátu zázemí, neshody rodičů. Jejich základní potřeby jsou stejné jako před desítkami či stovkami let, hledají pocit bezpečí, lásku, jistotu vztahů ... Že se mění kulisy – nové zábavy, internet, technika atd., to vše se sice děje a pro

nás starší to může být hůře uchopitelné, ale nakonec dítě stejně hůře nese to, že na něj rodiče nemají čas, než že na nový mobil si musí ještě chvíli počkat.

Popravdě – cením si kolegyň, které učí zejména na 1. stupni. Mají ke svým dětičkám až mateřský vztah. Často pro to, co ony snadno vycítí, my muži na 2. stupni pracně hledáme slova. Ale jsem vděčný i za tým v budově 2. stupně, kde učím, je to parta kvalitních lidí a dobrých učitelů. Na podzim mě skutečně „dostali“, když zcela bez mého vědomí uspořádali k devadesátinám školy a mým šedesátinám projektový „retro den“. Kromě kostýmů ve stylu třicátých let (mně ho tajně přivezli po domluvě s manželkou) děti a mě čekala třeba výuka charlestonu, společenského chování podle Gutha-Jarkovského, recitace, tělocviku postaru, písní 30. let ... Děti a rodiče pak psali, že něco takového ještě nezažili. Myslím, že veškerá síla pedagogiky spočívá v umění být dětem blízko.

Připravil František Luboš Kolafa OFS

XVI. Generálna kapitula VII. Volebná kapitula Františkánskeho svetského rádu (OFS)

„Oživovať a viesť v duchu služby“

Záverečný dokument

XVI. Generálna kapitula a VII. Volebná generálna kapitula, ktoré sa konali v Ríme v termíne 13. až 21. novembra 2021, boli najdôležitejšou výzvou, pred ktorou Medzinárodné bratstvo OFS doposiaľ stálo. Jej slávenie rok po plánovanom termíne motivovalo účastníkov kapituly k prekonávaniu podmienok, výziev a požiadaviek, ktoré so sebou priniesla pandémia COVIDU. Stretnutie bratov a sestier, ktorí tvoria Generálnu kapitulu, sa teda konalo s platným kvórom účastníkov.

Pán zveril do rúk OFS rozhodnutie pokračovať v projekte kajúcnikov, ktorý presadzoval František z Assisi pred 800 rokmi; kráčať v prítomnosti s víziou budúcnosti, uprostred dnešnej spoločnosti, kvôli podpore vzácných hodnôt.

Všetci svetskí františkáni boli vyzvaní, aby sa v čase príprav slávenia kapituly modlili za priebeh kapituly. Vďaka patrí Pánovi za príležitosť stretnúť sa a prežívať bratské spoločenstvo so 62 účastníkmi kapituly a veľkým počtom pozorovateľov z piatich kontinentov. Bratia a sestry, ktorí zastupujú tých, ktorí sú rozptýlení po celom svete, vydávajú svedectvo o Katolíckej cirkvi, ktorú podporujú a o putujúcej Cirkvi, ktorú milujú, sú svedkami evanjelia a sú povolani budovať bratskejší a evanjeliom naplnený svet (porov. GK OFS 3.2).

1. Úvod

XVI. Generálna kapitula OFS sa konala v Collegium Seraphicum v Ríme, 13. – 21. novembra 2021. Súčasťou tohto podujatia bola aj VII. Volebná kapitula Predsedníctva medzinárodnej rady.

Takmer po 20 mesiacoch izolácie a obmedzenom cestovaní, bolo radosťou pre medzinárodných radcov zastupujúcich 56 zo 70 národných bratstiev OFS a medzinárodných radcov Františkánskej mládeže (GiFra) stretnúť sa s radou predsedníctva a generálnymi duchovnými asistentmi.

Úvodnú sv. omšu celebroid generálny minister Tretieho regulovaného rádu P. Amando Trujillo Cano TOR. Tešilo nás byť s bývalým generálnym duchovným asistentom OFS najmä na záver slávenia osemstého výročia Memoriale Propositi (1221), nakoľko on aj jeho rehoľa minulý rok v máji zorganizovali spoločné podujatie v Ríme v spolupráci a s účasťou OFS a IFC-TOR a niektorých predstaviteľov prvého rádu františkánov.

Požehnaním pre účastníkov kapituly bolo, že mohli stretnúť aj ďalších troch generálnych ministrov: P. Roberta Genuina OFM Cap, P. Massima Fusarelliho OFM, a P. Carlosa Trovarelliho OFM Conv, pri sv. omšiach v dňoch slávenia kapituly. Z ich prítomnosti a ich homílií kapitula zakúsila lásku a starostlivosť o OFS vo františkánskej rodine.

Každý z nich vyzval pozorovateľov a účastníkov kapituly, aby prijali a znovu potvrdili dar povolania za lídrov s duchom služobníkov.

2. Stav OFS a ďalšie správy

Kvôli pandémie COVIDu predsedníctvo slúžilo rok navyše, celkom sedem rokov. Generálny minister CIOFS Tibor Kauser pripravil správu o aktivitách v rokoch 2017 až 2021. Minister brat Tibor vyzval všetkých,

aby si preštudovali celú správu, ktorá bola dostupná každému účastníkovi kapituly v online úložnom systéme. V rámci kapituly predstavil len to najdôležitejšie.

OFS je prítomný v 112 krajinách po celom svete so 70 zriadenými a 18 vznikajúcimi národnými bratstvami, spolu s osobitným spôsobom prítomnosti svetských františkánov v ďalších 24 krajinách. OFS má 173 719 členov (po úprave v septembri 2021). Medzinárodné predsedníctvo CIOFS podporilo niekoľko komisií (komunikácia, JPIC, rodina, právna a majetková, ekonomická, formácia a GiFra).

Na všetkých úrovniach sa uskutočnilo množstvo aktivít, napríklad vývoj formálnych materiálov, organizovanie formálnych workshopov a medzinárodných stretnutí po celom svete. Významný pokrok sa dosiahol vďaka rôznym podporným aktivitám: Projekt Afrika, Well4Africa, Arabský projekt vo Svätej zemi a Rozvoj Ázie a Oceánie. Správy o týchto projektoch zaujali bratov a sestry a vyvolali odozvu, pomoc miestnych bratstiev bratom a sestram v rozvojevých programoch. Informácie o týchto programoch je možné sledovať prostredníctvom médií (webová stránka CIOFS, Facebook, nový digitálny časopis Vox Franciscana).

Hoci financie sú pre medzinárodné bratstvo naďalej problémom, za posledné tri roky došlo k výraznému zlepšeniu, keďže prispieva viac národných bratstiev. S týmto problémom súvisí získavanie presných demografických údajov z národných bratstiev.

Na medzinárodnej úrovni sa vzťah s Konferenciou františkánskej rodiny neustále rozvíja a dozrieva k zlepšenému duchu spolupráce.

GiFra má v súčasnosti asi 50 000 členov v 34 zriadených, 28 vznikajúcich národných bratstvách a v 13 krajinách má zastúpenie. Pokiaľ ide o bratskú animáciu, situácia sa

zlepšila, ale je potrebná ďalšia práca pri menovaní bratských animátorov na všetkých úrovniach bratstiev (miestne, regionálne a národné). Podpora dvojitej príslušnosti k OFS a GiFra je naďalej dôležitou výzvou, ktorej by sa mali národné bratstvá venovať.

Účastníci kapituly počas jej priebehu preskúmali správu Generálneho ministra a správy pokladníka, obe boli schválené, napriek tomu, že boli predložené niektoré dôležité odporúčania na budúcu prípravu správ pre kapitolu. Účastníci kapituly ocenili úsilie Predsedníctva na včasnú prípravu správ, ale žiadali, aby dokumenty, napríklad finančná správa, boli sprístupnené skôr, aby bolo viac času na ich posúdenie. Najmä pokiaľ ide o finančnú správu žiadali, aby v budúcich rokoch sa každoročne poskytovali podrobnosti, ktoré sa týkajú rozpočtových údajov a skutočných príjmov a výdavkov.

Konferencia generálnych duchovných asistentov OFS (CAS) predložila kapitule svoju správu, v ktorej vyzdvihla ich kolegiálnu službu v rôznych oblastiach: stretnutia samotnej konferencie, účasť na kapitulách, vizitácie, kongresy, formačné kurzy a iné aktivity. Účastníci kapituly zaregistrovali osobitný záväzok generálnych duchovných asistentov k OFS a GiFra a ich veľkú lásku a náklonnosť.

3. Audiencia u pápeža

Mimoriadne výnimočným bol deň, keď sa mohli všetci účastníci kapituly stretnúť s pápežom Františkom na súkromnej audiencii. Generálny minister CIOFS Tibor Kauser počas audiencie pozdravil Svätého Otca posolstvom, v ktorom zdôraznil nasledovné: „Prichádzame k vám s rovnakým duchom, ktorý viedol sv. Františka z Assisi, aby sa v roku 1209 stretol s pápežom Honoriom III., aby jeho malé bratstvo napredovalo na ceste evanjelia“. Minister Tibor sa zmienil aj o osemstoročnom slávení Memoriale Propositi, prostredníctvom ktorého dostali

svetskí kajúcnici prvé usmernenia, ako nasledovať Krista podľa príkladu sv. Františka.

Generálny minister CIOFS potvrdil Svätému Otcovi záväzok všetkých svetských františkánov žiť v plnom spoločenstve s Cirkvou v úprimnom a otvorenom dialógu o apoštoltskej účinnosti a tvorivosti (porov. Regula OFS, čl. 6), ktorý nabáda hľadať spoluprácu v Cirkvi a tiež mimo nej, aby sa posolstvo evanjelia dostalo do všetkých kútov sveta. Generálny minister CIOFS požiadal Svätého Otca o požehnanie a modlitbu za všetkých svetských františkánov a pápežovi Františkovi prisľúbil, že bude v modlitbách všetkých bratov a sestier OFS.

Po pozdrave ministra Tibora sa k účastníkom kapituly prihovoril Svätý Otec. Vo svojom príhovore pripomenul, že „sv. František vo svojom „Liste všetkým veriacim“ predstavuje „konanie pokánia“ ako cestu obrátenia, cestu kresťanského života, záväzok konať vôľu a skutky nebeského Otca“. Pápež František zdôraznil: „Otvorte svoje srdce Bohu! A stanete sa, podľa vzoru svätého Františka, „zrkadlom Krista“ a „nech sú predovšetkým chudoba, duchovná malosť a jednoduchosť vaše rozlišovacie znaky“. Svätý Otec tiež povzbudil prítomných, aby „vyšli na existenčné periférie dneška a tam nechali zaznieť slovám evanjelia, ako to okrem iných, urobila svätá Alžbeta Uhorská, vaša patrónka. Nech ste mužmi a ženami nádeje, odhodlaní ju žiť a tiež ju „zaisťovať“ a premieňať do každodenných situácií, do medziľudských vzťahov, do sociálnej a politickej angažovanosti; do rozvíjania nádeje v zajtrajšok a zmierňovaní bolestí dneška.“

Napokon, pápež František zdôraznil, že svetskí františkáni „sú povolani žiť toto v bratstve... ako súčasť veľkej františkánskej rodiny“. Prítomným pripomenul, že svetskí františkáni musia byť „muži a ženy, ktorí bojujú za spravodlivosť a integrálnu ekológiu, spolupracujú na misijných projektoch a musia sa stať remeselníkmi pokoja

a svedkami evanjeliových blahoslavenstiev.“ Audienciu zakončil požehnaním: „Nech vás na vašej ceste sprevádza svätý František a všetci svätí františkánskej rodiny. Nech vás žehná Pán a nech vás chráni Panna Mária.“

Pápežská audiencia vyvrcholila príležitosťou, kde mohol každý účastník kapituly osobne pozdraviť Svätého Otca vrúcny podaním ruky.

4. Zodpovednosť členov rady CIOFS za geografické oblasti

Členovia predsedníctva sa podelili o svoje skúsenosti s určením geografických oblastí. Problémy sa vyskytli najmä v dôsledku veľkých vzdialeností. Preto predsedníctvo navrhlo nové usporiadanie do siedmich geografických oblastí. Výhodou tejto zmeny nebude len zníženie nákladov vďaka menším vzdialenostiam, ale aj lepšia príbuznosť kultúr a podobnosť jazykov. Po schválení zmien geografických oblastí boli v súlade s nimi zvolení aj noví radcovia predsedníctva:

1. Severná Európa
2. Južná Európa a Stredomorie
3. Južná Amerika
4. Stredná a Severná Amerika
5. Francúzsky hovoriaca Afrika a ostrovy
6. Anglicko-portugalsky hovoriaca Afrika
7. Ázia-Oceánia

5. Téma kapituly a prezentácie

Prípravný dokument kapituly Instrumentum Laboris s ústrednou myšlienkou: „Oživovať a viesť v duchu služby“ bol v dostatočnom predstihu poslaný všetkým národným radám na úvahu a doplnenie. Inšpirujúci dokument opísal rôzne aspekty a ponúkol vhodné nástroje na úspešné „oživenie bratstva“ (porov. GK OFS 31.2). Rečníci niekoľkokrát počas týždňa zdôraznili spoluzodpovednosť všetkých svetských františkánov pri vedení a oživovaní rádu na všetkých úrovniach.

Úlohu vedenia (líderstva) v duchu služby predstavil bývalý generálny minister P. Michael Perry OFM. Pri spomienke na osemsté výročie dokumentu Memoriale Propositi (1221) pripomenul, že táto spomienka je príležitosťou na obnovenie nášho záväzku „nadšene a prorocky žiť svoje františkánske povolanie ako členovia univerzálneho bratstva, Františkánskeho svetského rádu“. Br. Michael tiež povedal, že „Generálna kapitula by mala byť časom, počas ktorého sa budete pýtať na veľmi vážne otázky o vašej identite, povolaní, bratstve, štruktúrach, misionárskej angažovanosti, pomoci tým, ktorí sú chudobní a na okraji spoločnosti, starostlivosti o planétu a tiež o spôsobe, akým sa oživuje, riadi a organizuje na miestnej, regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni“. Instrumentum Laboris zapája „všetkých členov OFS do všetkých týchto oblastí spôsobom, ktorý je hlbavý a provokatívny, s výslovným cieľom povzbudiť každého brata a sestru, aby prehĺbili svoje chápanie identity a povolania, Reguly, angažovanosti v bratstve a účasť na Missio Dei (Božom poslaní), ktoré Pán a Spasiteľ zveril Cirkvi (porov. Mt 28,19-20; Lk 10,1-11; Jn 20,21)“.

Br. Michael uviedol, že ako nástupcovia sv. Františka, všetci svetskí františkáni sú zodpovední za úspech prežívania charizmy, pričom navrhol zamerať sa na tri aspekty:

- byť Rádcom s príslušnými právami, dôstojnosťou, vážnosťou a povinnosťami;
- byť bratstvom sestier a bratov kajúcnikov povolaných žiť a rozvíjať svoj duchovný život v spoločenstve;
- byť misijným bratstvom.

Účastníci kapituly mali tiež možnosť vypočuť si prezentáciu generálneho viceministra Chelita Núñeza a P. Fernanda Venturu OFM Cap, o mimoriadnej synode konanej v rokoch 2021 - 2023, spolu s povzbudením pre všetkých svetských františkánov, aby sa prostredníctvom svojich farností zúčastnili na prípravných prácach synody.

6. Volebná kapitula

Na volebnej kapitule, ktorej predsedal generálny minister P. Massimo Fusarelli OFM, bola zvolená nová Rada predsedníctva:

generálny minister:

Tibor Kauser (Maďarsko)

generálna viceministerka:

Mary Stronach (USA)

Členovia rady:

- Ázia a Oceánia:

Francis (Byung Ju) Park (Kórea)

- Francúzska Afrika a ostrovy:

Adolph Assagba (Togo)

- Anglicko-portugalská Afrika:

Eremenciana Chinyama (Zimbabwe)

- Severná Európa:

Dina Shabalina (Ukrajina)

- Južná Európa a Stredomorie:

Noemi Paola Riccardi (Taliansko)

- Stredná a Severná Amerika:

Ana Maria Raffo Laos (Peru)

- Južná Amerika:

Silvia Noemi Diana (Argentína)

- GiFra:

Luis Felix Chocoyay Guamuch (Guatemala)

7. Stanovy Medzinárodného bratstva

Podľa rozhodnutia predchádzajúcej generálnej kapituly, predsedníctvo navrhlo revíziu Stanov medzinárodného bratstva. Bol prijatý návrh, aby sa tieto revidované stanovy považovali za skúšobnú verziu („ad experimentum“). Predsedníctvo žiada národné rady, aby informovali o problémoch s ktorými sa stretávajú pri zavádzaní stanov do praxe. Predsedníctvo pošle list národným bratstvám, aby tieto stanovy boli považované za nástroj na usmerňovanie života bratstiev a požiada o pripomienky. Konečné schválenie revidovanej verzie sa môže uskutočniť na nasledujúcej Generálnej kapitule o tri roky.

8. Memoriale Propositi

V piatok ráno P. Carlos Trovarelli, OFM Conv, Generálny minister minoritov, slávil sv. omšu na ukončenie slávnostného roka

osemstého výročia dokumentu Memoriale Propositi, ktorý nám pomáha pokračovať v uvažovaní o tejto časti histórie nášho Rádu.

Silvia Diana, členka predsedníctva, predstavila súhrn aktivít organizovaných CIOFS pri príležitosti tohto výročia, ktoré zahŕňali tvorbu videí a špeciálne slávenie výročia v Ríme spolu s TOR. V rámci tejto záverečnej slávnosti boli účastníci kapituly vyzvaní, aby napísali modlitbu o jednom aspekte dokumentu za každé národné bratstvo, v súvislosti s oslavou tohto výročia. Karty s modlitbou boli vyzbierané a potom rozdané rôznym osobám. Prijemca bol požiadaný, aby sa modlil za národné bratstvo na karte, ktorú dostal, ako spôsob vzájomnej podpory.

9. Svedectvá

Sonya Maria Ahmed, ašpirantka v bratstve v Kuvajte, ktorá bola výslovne pozvaná ako pozorovateľka, sa podelila o svoju cestu ku katolíckej viere a Františkánskemu svet-skému rádu. Vyrastala v „otvorenej“ moslimskej rodine, ale študovala na katolíckej škole. Vo veku 16 rokov sa začala zaujímať o kresťanskú vieru a začala čítať evanjelium. Pokrstená bola 15. júla 2018. Jej svedectvo bolo veľmi ocenené.

10. GiFra (Františkánska mládež)

Zástupcovia GiFry použili farby obrazu svätého Františka od Cimabueho, ako tému svojej kreatívnej prezentácie s obrázkami o ich aktivitách za posledné roky. Po prezentácii účastníci kapituly diskutovali o vzájomných očakávaní vo vzťahu medzi OFS a GiFra. Diskutovalo sa najmä o prechode od GiFry k OFS. OFS sa príliš často považuje za vlastníka minulosti a spája so súčasnosťou, zatiaľ čo GiFra s budúcnosťou. To však vytvára odstup a nie je to realita; GiFra je prítomnosť a budúcnosť. GiFra je našou súčasťou.

11. Trojročný rozpočet

Predsedsníctvo predložilo návrh rozpočtu na nasledujúce tri roky. Veľa sa diskutovalo o navrhovaných príjmových účtoch a špecifikovaných sumách. Predsedsníctvo súhlasilo s návrhom na poslanie výročnej finančnej správy národným bratstvám vrátane podrobných rozpočtových požiadaviek na nové sekretariáty (založenie, JPIC a komunikácia) spolu so žiadosťou o zaplatenie ročného príspevku.

Po diskusii predsedsníctvo poskytlo prehľad všetkých príspevkov pre národné bratstvá (v rozsahu od nuly do 33 175 eur ročne) bez uvedenia krajín, vrátane navrhovaného príspevku jednotlivo pre každé národné bratstvo. Príspevok je vyšší pre bratstvá v bohatších krajinách, zatiaľ čo pre národné bratstvá v najchudobnejších krajinách sveta je veľmi nízky. Predsedsníctvo uviedlo, že väčšina finančných prostriedkov pre tri nové sekretariáty a GiFra musí byť formou dobrovoľných príspevkov. Národné bratstvá sú povzbudzované, aby osobitne prispeli na tento účel. Navrhovaný trojročný rozpočet bol potom predložený na hlasovanie a bol prijatý.

12. Pracovné skupiny

Účastníci kapituly mali možnosť zamyslieť sa nad hlavnou témou a dokumentmi predsedsníctva v niekoľkých pracovných skupinách rozdelených podľa jazykov a mohli predniesť svoje závery na spoločných stretnutiach. Na základe úvah pracovných skupín boli predložené rôzne návrhy, ktoré umožnili účastníkom kapituly zhodnotiť rôzne aspekty života OFS. Tieto pracovné skupiny uvažovali o predložených správach Generálneho ministra, pokladníka a správe duchovných asistentov, ktoré napokon viedli účastníkov kapituly k hlasovaniu o jednotlivých dokumentoch.

Pracovné skupiny bratov a sestier boli dôležitým miestom stretnutí, na ktorých sa účastníci kapituly zaviazali k zodpovednému a pravdivému rozlišovaniu tých aspektov OFS, ktoré nás spájajú v spoločnej vízii

života bratstiev a františkánskej charizmy. Otázky týkajúce sa formácie, vedenia bratstva v duchu služby, finančných aspektov súvisiacich s príspevkami (porov. Regula OFS, čl. 25) a ich dôležitý dopad na život bratstva, priviedli účastníkov kapituly k určeniu nevyhnutne potrebných priorít, ktoré budú stanovené ako usmernenia pre bratstvá OFS. Jasná odpoveď na výzvu Svätého Otca („vyjsť na existenčné periférie dneška, aby tam zaznelo slovo evanjelia“) bola jasným odkazom na naše „budovanie Božieho kráľovstva“ (porov. GK OFS 3.2). Účastníci kapituly reagovali na praktické iniciatívy, ktoré sú zamerané na projekty, ktoré by sa mali uskutočniť pod vedením Ducha Svätého tak, aby viedol naše životy a ovplyvnil životy ostatných.

Veľmi dôležitá reflexia prebehla v rámci pracovných skupín, keď sa zaoberali hlavnou témou kapituly a dospeli ku kľúčovému záväzku OFS, uvedomením si identity spolu-učeníkov a spolu-misionárov. Vedomí si toho, že Boh nás miloval ako prvý a dáva nám prostredníctvom sv. Františka vidieť, že OFS má misijné povolanie a musí vydávať svedectvo: ísť hľadať Božiu lásku v našom blízkom.

Vízia „vedenia v duchu služby“ priniesla veľmi dôležitú diskusiu, ktorá pomohla pochopiť, že téma vychádza zo života a praxe svätého Františka a je vyjadrená v jeho spisoch a v hlavných dokumentoch OFS.

13. Priority

Po intenzívnej reflexii zo strany národných bratstiev boli na nasledujúce tri roky prijaté nasledovné priority:

13.1. Implementácia nových sekretariátov

Uviesť do prevádzky sekretariáty podľa rozhodnutia Generálnej kapituly z roku 2017. Pri vytváraní nových sekretariátov (Formácia; Spravidlivosť, Mier a integrita stvorenia (JPIC) a Komunikácia) by malo predsedsníctvo poskytnúť národným brat-

stvám podrobnosti o zložení sekretariátov, zodpovednostiach a podmienkach služby spolu s rozpočtom finančných prostriedkov, potrebných na ich činnosť. Financovanie týchto sekretariátov bude aspoň čiastočne pochádzať z darov. Všetky výsledky bude schvaľovať Predsedníctvo.

13.2. Formácia

Je dôležité, aby sa vo všetkých formačných materiáloch vyhýbalo akademickému jazyku.

13.2.1. Vedenie v duchu služby. Zameranie sa na vedenie bratstiev v duchu služby, zdieľanie nástrojov z Instrumentum Laboris a prednáška br. Michaela Perryho poskytne miestnym bratstvám vynikajúce nástroje na využitie (moduly, šablóny, náčrt kurzu, jednoduchý jazyk). Je potrebné vytvoriť grantový fond, ktorý môže podporovať rôzne akcie súvisiace s realizáciou návrhov.

13.2.2. Povolanie. Je potrebné ponúkať nástroje na rozlišovanie a spôsoby podpory povolani v OFS. Vymenovať člena predsedníctva, ktorý bude mať na starosti povolania v spolupráci s GiFra a širšou Františkánskou rodinou.

13.2.3. Financovanie. Informácie o financiách bratstva (všetky úrovne) by mali byť zahrnuté vo formačných materiáloch, ktoré používa každé bratstvo.

13.2.4. Rodinný život. Pokračovanie v práci Komisie pre rodiny, ktorá poskytuje materiály na podporu hodnôt rodinného života, pomáha nám stať sa presvedčivými svedkami, ktorí potvrdzujú dôstojnosť celého ľudského života, od počatia až po prirodzenú smrť, ako dar od Boha.

13.3. Financie

13.3.1. Predsedníctvo by malo zriadiť komisiu z členov OFS so skúsenosťami a odbornosťou v oblasti financií a tvorby rozpočtov. Táto komisia bude spolupracovať s generálnym pokladníkom pri tvorbe rozpočtu na najbližšie tri roky a pri spracovaní ročných súvah a záverečných účtov MeR. Na samotnej kapitule môže komisia odpovedať

na otázky účastníkov kapituly, ktorí sa vo finančnej problematike nevyznajú.

13.3.2. Na kapitolu je potrebné mať navrhovaný trojročný rozpočet šesť mesiacov dopredu, aby bolo možné ho v národných bratstvách preskúmať a prediskutovať. Výročné správy o príjmoch a výdavkoch predsedníctva sa budú posilať národným bratstvám, ako to nariadilo hlasovanie kapituly.

13.3.3. CIOFS by mohol vytvoriť sponzorský systém; poskytovanie vysvetlení a zdôvodnení na lepšie argumentovanie požiadaviek na konkrétne projekty.

Informácie o financiách bratstva na všetkých úrovniach by mali byť zahrnuté v štatistických materiáloch, ktoré používa každé bratstvo.

Všetky výsledky finančných správ bude schvaľovať Predsedníctvo CIOFS.

13.4. Komunikácia

13.4.1. Optimálne využitie sociálnych médií na šírenie osobnej komunikácie medzi bratmi a sestrami po celom svete ako spôsob vzájomného oživovania a animácie.

13.4.2. Je potrebné povzbudzovať národné bratstvá, aby používali digitálnu komunikáciu na udržiavanie kontaktu s miestnymi bratstvami a jednotlivými členmi v časoch, keď fyzické stretnutia nie sú možné.

13.5. GiFra

Prítomnosť GiFry na Generálnej kapitule je svedectvom dôležitosti, ktorú OFS pripisuje GiFre. Je potrebné pokračovať v tomto prístupe:

13.5.1. Predsedníctvo má povzbudzovať národné bratstvá, aby podporovali bratstvá GiFry v ich vlastnej ceste a aby im boli vždy pripravené poskytnúť pomoc, keď o to požiadajú;

13.5.2. Predsedníctvo by malo povzbudzovať miestne bratstvá, aby svoje stretnutia otvorili pre členov GiFry na pravidelnej alebo príležitostnej báze;

13.5.3. Tam kde to je možné, by mladí členovia mali byť zapojení do formačných, finančných a komunikačných skupín, komisií.

13.6. Duchovná asistenciac

13.6.1. Povzbudzuje duchovných asistentov, aby používali nástroje z formačného kurzu z roku 2019.

13.6.2. Podporte národné bratstvá, aby vytvorili školiaci kurz pre nefrantiškánskych rehoľníkov, kňazov a členov OFS, aby sa mohli stať duchovnými asistentmi pre bratstvá.

13.6.3. Pomôžte zlepšiť komunikáciu generálnych duchovných asistentov s národnými duchovnými asistentmi.

13.7. Ďalšie odporúčania

13.7.1. Štatistika - vykonať skutočné sčítanie členov OFS. Generálna kapitula už v roku 2017 rozhodla a požadovala, aby mali rady bratstiev základnú zodpovednosť za poznanie vlastného členstva.

13.7.2. Existujúce projekty – pracovať integrovaným spôsobom na realizácii existujúcich projektov predsedníctva, pravidelne hodnotiť proces a poskytovať si vzájomnú spätnú väzbu. Zapojíť národné bratstvá, aby sa osobne alebo finančne zapojili do takýchto projektov.

14. Epilóg

Mons. José Rodríguez Carballo, sekretár Kongregácie pre inštitúty zasväteného života a spoločnosti apoštolského života, predsedal záverečnej svätej omši a svojou ho-

míliou inšpiroval nasledovať Ježiša ako lídra, ktorý umýval nohy svojim učeníkom, ako typ autority, ktorá zahŕňa službu a lásku k ostatným. Opačným svedectvom je autorita, ktorú zastával Pilát, ktorý si nakoniec umýva ruky, bez odvahy urobiť jediná správnu vec, a to postaviť sa za nevinnosť a brániť Ježiša.

Účastníci kapituly, ktorí sú posilnení záväzkom „viesť druhých v duchu služby“ sa vnútorne obnovili, aby konali, ako povedal Svätý Otec: „Nechajte zaznieť slovo evanjelia...“ v nás samých, v našich bratstvách, v našich komunitách a vo svete.

Prostredníctvom rečníkov a dialógu sa účastníci inšpirovali a vymieňali si návrhy na oživenie a vedenie svojich bratstiev. Mnohí prišli na kapitolu s úmyslom zastupovať len svoje národné bratstvo. Po týždni bratského zdieľania sa však účastníci kapituly vrátia do svojich domovov s presvedčením, že sú súčasťou nášho medzinárodného bratstva a františkánskej rodiny.

„Svätá Alžbeta Uhorská a svätý Ľudovít kráľ, orodujte za nás!“

Rím, 21. novembra 2021

preklad: Lucia Spodniaková
(redakčne upravené)
<https://ciofs.info/>

Generálna viceministerka Mary Stronach z USA a generálny minister Tibor Kauser z Maďarska

Stretnutie Národnej rady OFS sa uskutočnilo podľa plánu stretnutí 12. februára 2022 v Spišskej Novej Vsi. Stretnutie začalo slávením svätej omše v Slovenskom kostole Nepoškvrneného počatia Panny Márie. Svätú omšu celebroidal národný duchovný asistent P. Jozef Konc OFM Cap, Svätá omša bola so spomienkou na Pannu Máriu. Keďže pandémia ešte stále vládne, pozitívnych je stále mnoho, stalo sa, že štyria členovia NR boli v karanténe, lebo boli v kontakte s pozitívnymi.

Prítomní členovia NR: Jozef Gazdík, P. Jozef Konc OFM Cap, Martin Dulaj, Monika Olečková, Mária Hudáková, Lucia Spodniaková, Juraj Zonnenschein.

Rokovanie začalo kontrolou plnenia úloh zo stretnutia 27. novembra. Hlavnou témou stretnutia bolo riešenie problému „nečinných a neaktívnych členov a bratstiev“. Táto téma rezonuje už od minulého roku, je veľmi aktuálna a týka sa miestnych bratstiev vo všetkých regiónoch. Na rokovaní v novembri bol vyslovený návrh, aby sa oslovil P. Remigiusz OFM, ktorý vykonáva úrad cirkevného sudcu, ale zároveň je aj miestnym duchovným asistentom, aby pomohol právne riešiť situáciu v súlade s dokumentami OFS a cirkevným právom. P. Remigiusz poskytol návrh riešenia problému v súlade s právom OFS.

Na rokovaní NR boli prijaté nové úlohy:

- Národná rada prerokovala správu o hospodárení NR OFS za rok 2021, účtovnú závierku zostavenú k 31. 12. 2021 a návrh rozpočtu hospodárenia NR OFS na rok 2022.

K predloženým materiálom neboli pripomienky a členovia NR ich schválili.

- Národná rada prerokovala vydávanie časopisu Františkánska rodina a možnú spoluprácu a uverejňovanie príspevkov od bratov a sestier SFŘ ČR.

- Celoslovenské stretnutie OFS sa uskutoční 9.7.2022 na pútnickom mieste Marianka. Br. Jozef pozval na stretnutie otcov biskupov Mons. Jozefa Haľka a Mons. Františka Rábeka, ktorí prisľúbili účasť, pokiaľ im to ich povinnosti dovoľia. Svätá omša je dohodnutá na 11.00 h. Celý program sa ešte dohodne a v pozvánke bude uvedený. Pokiaľ by bol záujem o ubytovanie v pútnickom dome v Marianke, je potrebné to čo najskôr oznámiť tajomníčke sr. Monike.

- Národná rada prerokovala a spracovala Ročnú správu za národné bratstvo OFS za rok 2021, ktorú požaduje MeR. Štatistické údaje budú doplnené do správy po spracovaní.

- V tomto roku sa skončí volebné obdobie členom NR. Národná volebná kapitula sa bude sláviť 1. – 4. 9. 2022 v Melčiciach. Členovia národnej rady (minister, hospodár, formátor, medzinárodný radca, duchovný asistent, tajomník) pripraví písomné správy za volebné obdobie. Tajomník NR osloví regionálne rady, aby poslali návrhy na členov NR. Správy a návrhy kandidátov poslať tajomníčke NR do 31. mája 2021. Hospodárka NR zabezpečí kontrolu pokladne a účtovníctva za celé volebné obdobie pred volebnou kapitulou.

- Minister, br. Jozef informoval o svojej

účasti na stretnutí sociálnych rád a komisií KBS, ktoré sa konalo vo farnosti Dobrého pastiera v Žiline 9. 12. 2021. Stretnutie sa konalo prezenčne aj online. Prítomní boli otcovia biskupi. Stretnutie moderovala Katarína Hulmanová.

- Tajomníčka osloví regionálne rady, aby zistili záujem o púť do Prahy 4. júna 2022. Súbežne tajomníčka NR zistí možnosti ubytovania v Prahe.

- Národná rada sa zaoberala problémom „neaktívnych – nečinných“ členov a miestnych bratstiev OFS. Táto téma je predmetom riešenia už dlhší čas, lebo situácia sa zhoršuje vo všetkých regiónoch. V národnom bratstve bolo k 31. 12. 2020 až 62,82% členov nad 66 rokov. Počet aktívnych bratov a sestier klesá a zvyšuje sa počet nečinných. V súlade s rozhodnutím NR OFS bola zrušená platnosť volebnej kapituly bratstiev Kysucký Lieskovec a Krásno nad Kysucou. Bol oslovený P. Remigiusz Górski OFM, aby pomohol s riešením situácie v súlade s Regulou, Generálnymi konštitúciami,

Štatútom OFS a Kódexom kanonického práva. P. Remigiusz pripravil vysvetlenie problému a návrh na jeho riešenie. Na základe týchto skutočností sa Národná rada rozhodla pripraviť manuál na riešenie kvóra na volebné kapituly v početnejších bratstvách, ale s väčším počtom nečinných bratov a sestier a tiež riešenie bratstiev, v ktorých sa nedá zvoliť miestna rada pre malý počet členov bratstva.

Manuál/smernica bude pripravený ako samostatný materiál, ktorý určuje spôsoby riešenia nečinných bratov a sestier a tiež nefunkčných bratstiev. Dokument bude prerokovaný a schválený na stretnutí národnej rady v apríli v Melčiciach.

Termín predloženia návrhu: 28.2.2022. Zodpovední: tajomník a členovia národnej rady.

Stretnutie Národnej rady bolo ukončené požehnaním.

Text a foto (veža kostola v SNV):
Monika Olečková

Pokoj a dobro! V dňoch 16. až 19. septembra 2021 sa uskutočnili pod ochranou našej patrónky Panny Márie, na Mariánskej hore v Levoči, duchovné cvičenia OFS. Konali sa v exercičnom dome na známom mariánskom pútnickom mieste, na aktuálnu tému pre rád kajúcnikov:

800 rokov Memoriale Propositi (1221-1228)

Exercitátorom DC bol brat Martin Mária Kollár OFM Conv. Zúčastnilo sa na ňom 23 terciárov a sympatizantov od Trnavy po Sečovce. Po sv. omši v kostole Svätého Ducha, pri kláštore minoritov v Levoči, sme sa zúčastnili otváracej prednášky IV. ročníka diecéznej školy viery Spišskej diecézy na tému: Sväté písmo. Prednáška bola zameraná na charakteristiku Svätého písma, štruktúru a na geografiu Svätej zeme. Mnohí sme si pripomenuli miesta v Svätej zemi, ktoré sme navštívili ako pútnici.

Po prednáške sme sa presunuli na Mariánsku horu. Po chutnej večeri sme sa ubytovali a potom sme sa všetci stretli, aby sme sa navzájom zoznámili. Na záver sme sa pomodlili večery. Nasledujúce dni sme začali sv. omšou a rannými chválami v bazilike Navštívenia Panny Márie.

Po raňajkách nasledovali prednášky. Tie sme začínali modlitbou k Duchu Svätému. Venovali sme sa počiatkom vzniku rádu kajúcnikov a jeho vývojom do dnešných čias. Začali sme prvotnou charizmou, rozoberali sme spoločenskú a politickú situáciu v Taliansku v 13. stor., hnutia kajúcnikov i zrod františkánskej duchovnej rodiny. Priblížili sme si vzťah Františka a prvých bratov ku kajúcnikom. Zaoberali sme sa Františkovým „Listom všetkým veriacim.“ Následne sme rozoberali „Memoriale propositi.“ (Memoriale – charita, základný dokument; propositum –

verejná profesia /sľub/ zasvätenie sa Bohu). Kajúcnici boli povinne vizitovaní menšími bratmi. Generál Sv. Bonaventúra v spise (r. 1266 – 1268) uviedol 12 dôvodov prečo by sa menší bratia nemali zaväzovať voči kajúcnikom. Štyri „tajné“ kapituly (r. 1280 - 1292) vyjadrili túžbu kajúcnikov po nezávislosti a obavy z podriadenosti menším bratom. Vzrast závislosti narastal. Pápež Mikuláš IV. Bulou „Supramontem“ (18. 8. 1289) schválil regulu kajúcnikov. V 15. stor. nastal rozkvet Tretieho rádu. 16. storočie sa vyznačovalo významnými zmenami. Tretí rád sa rozvíjal v misijných oblastiach (Amerika, Japonsko). Pápež Sixtus V. v r. 1585 zriadil bratstvo Kordilieri sv. Františka pre deti, ktoré ešte nedosiahli vek pre vstup do III. rádu. V 18. stor. terciári trpeli prenasledovaním (Rakúsko-Uhorsko, Francúzsko, Španielsko, Taliansko). Lev XIII. dňa 30. 5. 1883 konštitúciou promulgoval novú regulu Tretieho rádu. Aktualizoval predchádzajúcu. Konštitúcie z roku 1957 zväčšili závislosť Tretieho rádu na Prvom. Rituál Františkánskeho svetského rádu bol schválený 9. marca 1984. Generálne konštitúcie v r. 2000 znamenajú zmenu v OFS po Druhom vatikánskom koncile.

V závere DC sme si pripomenuli rok sv. Jozefa – jeho miesto a význam vo sv. rodine.

Počas troch dní sme si spoločne vykonali krížovú cestu, poklony k Oltárnej

sviatosti, pomodlili sme sa rozjímavý františkánsky ruženec i odľahčili si svedomie vo sviatosti zmierenia. Nechýbala nám ani františkánska radosť. Záverečná spoločná fotografia nebude osamotenou spomienkou.

Hneď sme si rezervovali dva termíny na budúcoročné DC v dňoch 8. 9. – 11. 9. a 15.9. – 18. 9. 2022. Miestne bratstvo v Levoči a rada východoslovenského regiónu, ak to bude vôľa Božia,

pripraví ďalšie duchovné cvičenia na budúcu jeseň. Tešíme sa na vašu hojnú účasť.

Ďakujeme pátrovi Martinovi za hlboký duchovný zážitok a sestričkám z Kongregácie sestier Božského Vykupiteľa za starostlivé ubytovanie a výbornú stravu. Hlavné poďakovanie patrí Duchu Svätému a Panne Márii.

Ján Peter Pavlikovský

Stretnutie pod kalváriou

Keď po diaľnici prechádzate Považskou Bystricou smerom na Žilinu, môžete si po pravej strane nad starým cintorínom všimnúť biele kaplnky kalvárie. Kalvária bola postavená v roku 1806 na podnet veriacich mestečka Považská Bystrica. Na vrchu kopca boli najskôr postavené tri kamenné kríže s ukrižovaným Kristom, po bokoch s lotrami a súsošie s Pannou Máriou, sv. Máriou Magdalénou a sv. Jánom Evanjelistom. Zároveň bola postavená aj kaplnka sv. Márie Magdalény. Dvanásť zastavení krížovej cesty pribudlo neskôr, až po roku 1815. Kalváriu teda tvorí 12 kaplniek zastavení, 13. zastavenie tvorí súsošie ukrižovania a kaplnka sv. Márie Magdalény tvorí záver krížovej cesty – Kristov hrob.

Nie je to tak dávno, čo skoro zaniknutá kalvária mizla v hustom poraste kopca. Neudržiavané kaplnky sa rozpadali pod rukami vandalov a čas signalizoval ich koniec tak, ako to bolo v 70. – 80. rokoch minulého storočia na Slovensku bežné. Táto doba nepriala ani kultúrnym pamiatkám, nieto ešte cirkevným.

V posledných desiatich rokoch sa konečne našlo odhodlanie a finančné prostriedky a kalvária opäť žiari v zeleni kopca.

Po dlhej dobe pandémie si naše miestne bratstvo zvolilo za miesto prvého stretnutia kalváriu v Považskej Bystrici. Bol prvý štvrtok po popolcovej strede a modlitba krížovej cesty s Pátrom Piom bola prvá spoločná takmer po pol roku. Cestou na kalváriu sme sa modlili hlavne za pokoj na ťažko skúšanej Ukrajine a za zdravie pre naše choré a staršie sestry. Bol to pekný deň na premodlenom mieste.

zapísala Mária Marta Kureková z MB sv. Pátra Pia v Považskej Bystrici

Naša jubilantka

V Kysuckom Lieskovci dňa 4. februára 2022 sme pri sv. omši d'akovali za našu sr. Júliu Zelinovú, ktorá sa dožila požehnaných 85. rokov života. Hlavným celebrantom bol br. Janko Macej OFM Cap. spolu s naším duchovným asistentom br. Andrejom Paľšom OFM Cap.

Sr. Julka je rodáčka z Trenčína, k nám na Kysuce prišla ako mladá 18 ročná učiteľka a učila naše deti na prvom stupni základnej školy. Tu sa spoznala so svojím budúcim manželom a založili si rodinu.

V čase bývalého režimu to veriaci učители nemali jednoduché, často boli prenasledovaní pre svoju vieru, no Julku to neodradilo a aktívne praktizovala svoju vieru. Chodila do kostola, venovala sa deťom, viedla ich k modlitbe ruženca. Po páde totality sa stala lektorkou, neskôr kostolníčkou, založila vo svojej farnosti modlitbové spoločenstvá: Rodinu Nepoškvrnenej a Modlitby matiek, organizovala Večeradlá a každé tri mesiace modlitbové trojdnie za nenarodené deti, ktoré stále pokračujú.

Keď bolo v roku 1995 zriadené bratstvo OFS v Kysuckom Lieskovci, nastúpila na cestu františkánskeho dobrodružstva. Páter Jozef Konc OFM Cap. sa podieľal na jeho vzniku a stal sa jej prvým duchovným asistentom. Julka bola prvou ministerkou bratstva a bola ňou tri volebné obdobia. Potom prijala službu formátorky, ktorou je dodnes.

Tí, ktorí sa zúčastňovali národných kapitúl a formačných stretnutí si ju isto pamätajú pre jej originálny humor. Často po náročnom celodennom programe vedela všetkých rozveseliť svojimi vtipnými scénkami ako: Tetka Hrkulka v Čičmanoch, Žobráčka v Šaštine, Keď prechádzal sv. František po Slovensku, pesničkou „My sme dámy zo Žiliny ako cukor paničky“, či úsmevným slovom „Školský poriadok z minulosti“,...

Na Julku sa jednoducho nedá zabudnúť. Bez jej prítomnosti by to nebolo ono. Jej obetavosť a služba vo farnosti i v miestnom bratstve OFS sú pre všetkých krásnym svedectvom jej živej viery, lásky ku Kristovi i k sv. Františkovi. Prajeme jej do ďalších rokov všetko najlepšie, hlavne zdravie a Božie požehnanie.

Podľa textov sr. Vierky Masarykovej a sr. Anny Loviškovej upravila redakčná rada.

Miestne Bratstvo Antona Paduánskeho Hlohovec

Terciárske stretnutie

Dňa 18.9.2021 sa v našom bratstve konalo nevšedné stretnutie. Privítali sme medzi nami našu sestru Agnesu Kláru Kollárovú, ktorá sa 15.9.2021 dožila požehnaného veku 100 rokov. Začali sme posvätným ružencom, po ktorom nasledovala sv. omša, ktorú celebraval páter Augustín. Potom sme pobudli v tichej adorácii s Pánom Ježišom. Našej sestre Agneške sme popriali ku krásnemu výročiu a do jej ďalšieho života veľa zdravia, pevnú vieru, veľa Božieho požehnanie a veľa lásky, ktorú celý život rozdávala všetkým vo svojom okolí i celej rodine. V Bratstve pôsobí už od roku 1946. Už len dodajme: "Pán je môj pastier, nič mi nechýba" (Žalm 23,1).

Slávnosť sv. Františka

Večer 3.10.2021 sa konala v našom kláštore vigília pri príležitosti sviatku sv. Františka a jeho pamiatke odchodu do neba. Páter Jeremiáš a brat Zachej pozvali vzácných hostí - dp. dekana Jozefa Schwarza a z rehole dominikánov fr. Gabriela Hunčagu OP a fr. Patrika Vnučka OP. Medzi hostí patrili aj naši bratia a sestry z Topoľčian. Celebrantom bol fr. Gabriel, ktorý sa vo svojej homílii zameral na život sv. Františka v jeho spoločenstve a ukončenie jeho života. Po sv. omši nasledoval "Tranzitus". Za spevu antifóny našich pátrov, bratov a hostí, sme všetci so zapálenými sviečkami odprevadili sv. Františka z pozemského putovania do nebeskej vlasti. "Smrť, kde je tvoje víťazstvo? Smrť, kdeže je tvoja osteň?" (1Kor 15,55)

15.-16.10.2021 Duchovné cvičenie

Prednášajúcim bol náš duchovný asistent páter Augustín Peter Hlavina.

Tento rok sme sa kvôli pandémie rozhodli absolvovať 2-dňové ducháče "doma" v kláštore. Začínali sme vždy ráno modlitbou posv. ruženca, po nej nasledovala sv. omša, adorácia a pokračovali sme presunutím sa do sály na prednášky.

1. téma: Radosť v Pánovi je vašou silou.

Aj v duchovnom živote zažívame radosti. Je to radosť zo spásy, z vypočutej modlitby, radosť z Jeho prítomnosti. Radosť pochádza z Boha. Sme Bohom milovaní, Boh sa o nás stará a to je najväčší dôvod k radosti.

2.téma: Boh ťa pripravuje.

Boh je úžasný, nenechá nás napospas. Veď tým čo milujú Boha všetko slúži na dobré a preto dovoľme Bohu aby nás privedol k tomu, k čomu nás chce priviesť.

To je pár myšlienok z prednášok, ktoré podnietili veľa otázok a vzájomného zdieľania.

Veľká vďaka patrí hlavne Vám páter Augustín za Vaše zaujímavé témy a za všetok čas, ktorý ste nám venovali. Nechajte sa naďalej viesť Duchom Svätým a nech Vám k tomu Boh pomáha. Ďakujeme aj Helenke Ficekovej a manželom Kordošovím, že sa postarali o bohaté občerstvenie.

Mária Gabriela

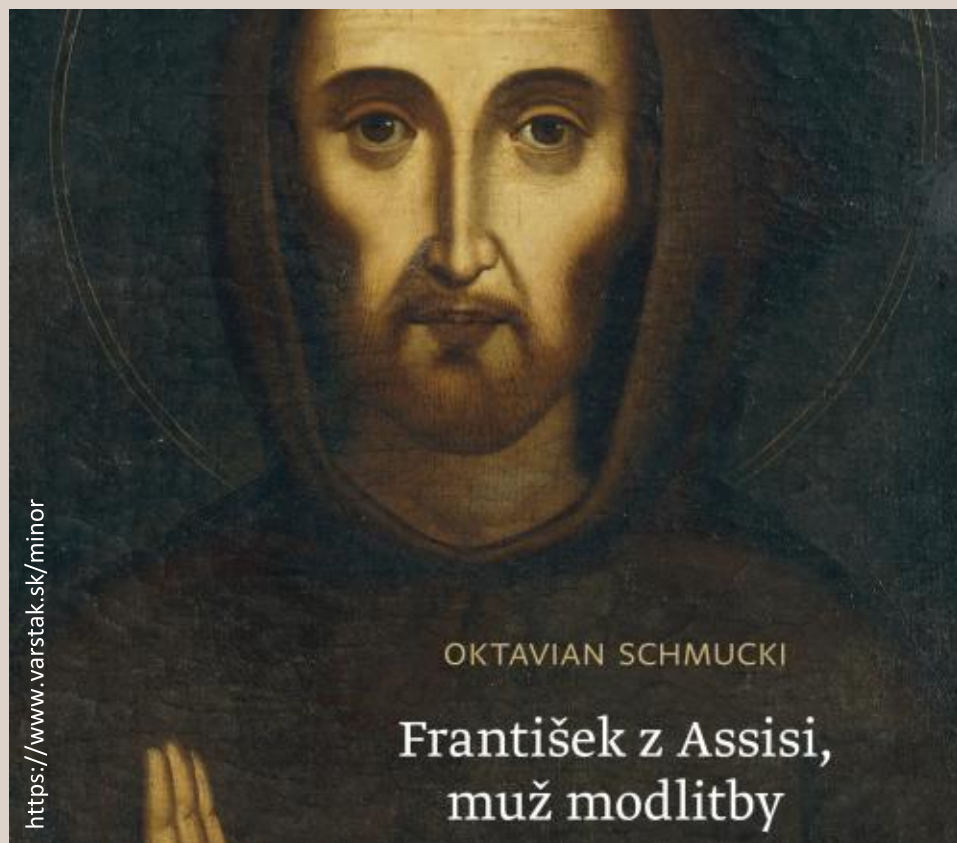

PODEĽME SA

KNIŽNÉ OKIENKO

„Manuál“ Františkánskej modlitby

Kapucínske Vydavateľstvo **Minor** v roku 2018 vydalo a obohatilo našu literatúru o ďalší klenot františkánskej spirituality, **František z Assisi, muž modlitby**. Je pravdepodobné, že túto publikáciu mnohí z nás máme vo svojej domácej knižnici a radi sa k nej vraciame. Alebo nás možno zaujala iba spočiatku a po prečítaní sme ju odložili do police. Útla knižka od švajčiarskeho kapucína, známeho a rešpektovaného učenca Oktaviana Schmuckiho (1927-2018) je pre obnovu života našej charizmy skutočným pokladom a ak sa chceme úprimne a dôkladne pripodobniť nášmu otcovi Františkovi, mala by byť naším denným sprievodcom.

Autor nám na 76. stranách ponúka všetko podstatné o jedinečnosti druhov františkánskej modlitby. Počnúc **modlitbou breviára**, jeho vývojom a významom ako spoločnej modlitby, v ktorej sa stretávame u Boha Otca a z mužov a žien sa stávajú deti a bratia, ako uvádza autor *...modlitba liturgie hodín obohatí naše bratrské spoločenstvá len do takej miery, do akej sa každý člen bude snažiť o duchovné odhalenie jej zmyslu... atď.* Obsah pokračuje **vývinom liturgickej modlitby** v ranom období rádu a približuje umenie františkánskej modlitby, pre ktorú je typický rys od sv. Františka - **objať v nej celý kozmos, pripravenosť na modlitbu kdekoľvek sa nachádzame, pričom je nevyhnutné priblížiť sa Bohu, ponoriť sa do jeho prítomnosti a celkom sa mu odovzdať.**

Nájdeme tu i ďalšie špecifikum nášho svätca - **oslavné modlitby pred začiatkom liturgických hodín**, chvály ku každej liturgickej hodine, aj pôvod i jedinečnosť hlbokého **Ofícia o utrpení Pána**. František pokladá chválospev pred začiatkom liturgie hodín za významný, pretože sa už v úvode prosebník oslobodí od časných starostí a povinností a snaží sa dobre pripraviť na slávenie ofícia, pretože *„Slávenie ofícia v časovej tiesni a narýchlo sa míňa účinkom.“* Kniha nás v záverečnej časti tiež naliehavo volá k praktizovaniu **jedinečnej františkánskej meditácie** v jej unikátnych znakoch vnútorného duchovného sveta. Sv. František z Assisi nás i dnes pozýva jemu vlastným spôsobom k túžbe nájsť Krista vo vlastnom srdci... **až k neoddeliteľnému spojeniu mystického zážitku neodolateľnej božskej blaženosti a túžbe po modlitbe v samote.** Pretože, ako uvádza autor Oktavian Schmucki *“Z tohto pohľadu neznamena meditácia nič iné ako vychutnávanie si šťastia z prítomnosti Boha v nás.“* Vnútornej modlitbe, františkánskej meditácii je vlastná vrúcna afektivita, pokora, oslava, vďakyvzdanie, osobné stretnutie v láskyplnom a dôvernom vzťahu s Bohom, všeobjímajúca láska, pokora a sústavnosť. **Má svoje pramene, „metódu“ i ovocie,** ktoré sú čitateľovi jasne priblížené.

Hoci je dosiahnutie meditácie a vrcholu modlitby - kontempláciu náročné, vďaka tejto publikácii a s pomocou nášho zakladateľa, aj my terciári môžeme skutočne vojsť do šľapají sv. Františka, zmocniť sa tohto pokladu a stať sa v našich časoch potrebným svetlom pre núdznych, zmätených a dezorientovaných. Pretože cieľom modlitby je úplné spočinutie v náručí Trojjediného Boha, stále čakajúceho v našom srdci. Ak sa túžime autenticky modliť, ako sa modlil náš milovaný otec sv. František, potom štúdium knihy o františkánskej modlitbe v miestnych bratstvách je tou najlepšou pomôckou.

Pripravila sr. Mária Marcela

Mesačné modlitbové úmysly 2022

Medzinárodná rada OFS nás povzbudzuje, aby sme sa v jednotlivých mesiacoch modlili na úmysly, ktoré nám predkladá. Modlitbové zámery OFS sú tu spájané s všeobecnými úmyslami Svätého Otca, aby sa tak zvýraznilo naše vzájomné spoločenstvo.

Marec 2022:

Úmysel Svätého Otca: Modlime sa, aby sme ako kresťania tvárou v tvár bioetickým problémom vždy podporovali ochranu života modlitbou aj skutkami.

OFS úmysel: Za národné bratstvá: Rakúsko, Bolívia, Portugalsko a Rumunsko a za úspech školy formácie v Argentíne

Otče náš...

Apríl 2022:

Úmysel Svätého Otca: Modlime sa za zdravotníckych pracovníkov, ktorí sa starajú o chorých a starých ľudí, aby ich predovšetkým v najchudobnejších krajinách podporovali vlády aj miestne samosprávy.

OFS úmysel: Za Predsedníctvo CIOFS a národné bratstvo: Kuba

Otče náš...

Máj 2022:

Úmysel Svätého Otca: Modlime sa za mladých ľudí, ktorí sú pozvaní žiť naplno, aby si od Panny Márie osvojili umenie počúvať, dôkladne rozlišovať, odvahu veriť a odhodlanie slúžiť.

OFS úmysel: Za národné bratstvo: Kanada

Otče náš...

Jún 2022:

Úmysel Svätého Otca: Modlime sa za kresťanské rodiny na celom svete, aby do každodenného života konkrétnymi skutkami vnášali bezvýhradnú lásku a svätosť.

OFS úmysel: Za národné bratstvo: Salvádor

Otče náš...

preklad: Lucia Spodniaková

zdroj: www.ciofs.org

www.tkkbs.sk

OBRÁTENIE AKO STAV SRDCA

LIST BRATOM A SESTRÁM K PÔSTNEMU OBDOBIU '22

„Pokánie, pretože je exodom a obrátením, je stavom srdca, ktorý si vyžaduje vonkajšie prejavy v každodennom živote – a im musí zodpovedať skutočná vnútorná premena.“ (Konštitúcie 110, 1)

Milí bratia a sestry,

opäť raz vchádzame do liturgického času pôstu s jeho krásami, volaním Otca, ale i realitou vlastných limitov.

Stav srdca, ktorý si vyžaduje vonkajšie prejavy (Porovnaj Konštitúcie 110, 1). Pôstna doba nás pozýva vpustiť Božie svetlo do útrob svojho najhlbšieho vnútra (Iz 58). Dovoľiť zasvietiť lekárovi do rany, zaparkovať auto duše nad montážnu jamu Boha a nechať ho konať.

Každého z vás povzbudzujem predložiť nebeskému Otcovi ovocie pôstneho pokánia na mise spolu s prosbami a obetami aj za situáciu na Ukrajine. Tak ako sú patrónmi misí sv. Terézia z Lisieux a sv. Leopold Mandič, hoci ich noha nikdy nevkročila na misijné územie, tak sa každý z nás môže stať bojovníkom za pokoj a mier na Ukrajine, a to aj bez víz.

Zo srdca vám želim a vyprosujem bohaté ovocie pôstu, obťažkané čerstvým smädcom duše po nových a hlbších začiatkoch vo všetkých oblastiach osobného, duchovného i bratského života.

„V uvedených dňoch sa s väčšou horlivosťou a snahou venujme skutkom, ktoré napomáhajú obráteniu: modlitba, uzobranie, počúvanie Božieho Slova, telesné umŕtvovanie a pôst v bratstve.“ (Konštitúcie 111, 6 a)

Budme pre svet viditeľnými svedkami snahy o návrat k Otcovi ako synovia a bratia, ktorí sú si vedomí, že pokánie potrebujeme všetci.

Zverujúc každého z vás pod ochranu Kráľovnej nášho rádu, sv. Františkovi a sv. Kláre a s priáním požehnaného pôstneho obdobia

brat Norbert, kapucín

ŽIVOTNÉ JUBILEÁ

Bratislava br.sv. Stanislava:

Anna Katarína Sirotková – 16.4.2022 – 65 rokov,
Angela Františka Nemčíková – 3.4.2022 – 75 rokov,
Monika Júlia Ptáčková-Lejová – 18.4.2022 – 50 rokov.

Detva:

Ladislav Cerovský – 7.1.2022 – 40 rokov,
Miroslav Haršányi – 8.1.2022 – 60 rokov.

Fil'akovo:

Lea Mária Líšková – 23.2.2022 – 75 rokov,
Klára Mária Jančová – 18.4.2022 – 85 rokov.

Hlohovec:

Terézia Mária Janigová - 80 rokov,
Františka Zita Ondrejkošová - 90 rokov,
Agnesa Margita Oláhová - 75 rokov,
Klára Helena Kristeková - 70 rokov,
Margita Terézia Ondrušková - 85 rokov.

Krásno nad Kysucou:

Alžbeta Marta Kvašňovská – 9.2.2022 – 70 rokov,
Irena Gavlasová – 24.3.2022 – 90 rokov,
Mária Janošíková – 29.3.2022 – 80 rokov.

Košice

Rozália Močarníková – 7.1.2022 – 70 rokov,
Helena Tóthová – 20.4.2022 – 70 rokov.

Kysucký Lieskovec:

Brigita Júlia Zelinová – 1.2.2022 – 85 rokov.

Lučenec:

Terézia Mária Kováčová – 4.1.2022 – 70 rokov,
Pavol Jozef Juriga – 19.3.2022 – 60 rokov,
Veronika Marcela Čemanová – 28.3.2022 – 50 rokov.

Nemšová:

Klára Mária Mazániková – 23.1.2022 – 60 rokov.

Nová Dubnica:

Ludovít Anton Poláček – 1.1.2022 – 80 rokov,
Evka Dongová – 8.2.2022 – 60 rokov,
Františka Idka Polanská – 9.3.2022 – 85 rokov,
Gabriel Marián Hollý – 24.3.2022 – 60 rokov,
Terézia Vincka Švančarová – 25.3.2022 – 90 rokov.

Oravský Biely Potok:

Alžbeta Mária Malindrová – 5.2.2022 - 70 rokov,
Františka Helena Hamaňová – 18.2.2022 - 70 rokov,
Klára Mária Chladná – 24.3.2022 - 95 rokov,
Alžbeta Janka Mišotová – 22.4.2022 - 70 rokov.

Oščadnica:

Veronika Smržová – 24.3.2022 – 65 rokov.

Pohronská Polhora:

Mária Margita Muránska – 6.1.2022 – 80 rokov.

Stará Ľubovňa:

Apolónia Monika Urbanová – 9.2.2022 – 75 rokov,

Cecília Hurtuková – 28.2.2022 – 70 rokov,
 Helena Mária Turlíková – 14.4.2022 – 85 rokov.

Zvolen:

Zuzana Vrťová – 3.4.2022 – 40 rokov.

Žilina:

Ružena Iveta Huláková – 1.1.2022 – 55 rokov,
 Katarína Alexandra Kyselová – 14.1.2022 – 70 rokov,
 Terézia Zuzana Solenská – 17.2.2022 – 40 rokov.

VÝROČIE PROFESIE:

Bratislava, bratstvo sv. Stanislava:

Margita Mária Šuláková – 25.4.2022 – 30. výročie,
 Alžbeta Mária Starečková – 25.4.2022 – 30. výročie,
 Juraj Juraj Mrocek – 25.4.2022 – 30. výročie.

Detva:

Margita Mária Halajová – 10.3.2022 – 15. výročie,
 Leo Ladislav Cerovský – 11.3.2022 – 5. výročie,
 Zdenka Helena Kmeťová – 11.3.2022 – 5. výročie.

Fíľakovo:

Zdenka Mária Fízel'ová – 7.3.2022 – 5. výročie,
 Monika Anna Gašparová – 7.3.2022 – 5. výročie.

Košice:

Alžbeta Kucková – 8.2.2022 – 25. rokov,
 Marta Gorejová – 8.2.2022 – 25. rokov.

Lučenec:

Pavol Jozef Juriga – 11.3.2022 – 20. výročie.

Nová Dubnica:

Alžbeta Danka Hollá – 25.1.2022 – 30. výročie,
 Gabriel Marián Hollý – 25.1.2022 – 30. výročie,
 Monika Mária Hujová – 25.1.2022 – 30. výročie.

Pohronská Polhora:

Mária Anastázia Adameková – 5.1.2022 – 25. výročie,
 Marta Jarmila Boháčiková – 5.1.2022 – 25. výročie,
 Taix Marta Goceliaková – 5.1.2022 – 25. výročie,
 Mária Apolónia Hrnčiariková – 5.1.2022 – 25. výročie,
 Mária Margita Muránska – 5.1.2022 – 25. výročie,
 Terézia Anna Rollová – 5.1.2022 – 25. výročie,
 Monika Anna Švantnerová – 5.1.2022 – 25. výročie.

VZNIK BRATSTVA

MB sv. Antona Paduánskeho, Lučenec – 16.3.2022 – 20. výročie.

ODIŠLI K PÁNOVI

Bratislava, bratstvo sv. Stanislava

Gabriela Brigita Schnurmacherová – 16.3.2021 – vo veku 91 rokov,
 Mária Júlia Bendlová – 10.11.2021 – vo veku 98 rokov.

Hlohovec:

Alžbeta Emília Ondrisková – 26.12.2021 – vo veku nedožitých 102 rokov.

ZBIERKA NA POMOC UKRAJINE

Františkánsky svetský rád vyhlasuje finančnú zbierku na pomoc ľuďom na Ukrajine. Finančné dary posielajte na účet Národnej rady OFS vo formáte IBAN:

SK91 0900 0000 0000 1148 4135

Do poznámky pre prijímateľa napíšte: **Ukrajina**

Vyzbierané finančné prostriedky budú odovzdané členke predsedníctva Medzinárodnej rady OFS (CIOFS) sestre Dine Shabaline z Ukrajiny, ktorá bude koordinovať ich použitie pre bratov a sestry na Ukrajine, ktorí sú postihnutí vojnovým konfliktom.

POĎAKOVANIE

Národná volebná kapitula v roku 2019 schválila príspevok do národnej pokladnice vo výške 10,- Eur na člena za rok. Vďaka tomu sme mohli pomôcť núdzným, ktorí to potrebovali, s ktorými sme súcitili v ich neľahkej životnej situácii a tak troškou prispeli na zmiernenie ich bolestí, beznádeje, utrpenia, bezmocnosti...

Pomohli sme Arcidiecéznej charite v Košiciach, konkrétne seniorom v Charitnom dome sv. Edity Steinovej vo Vojčiciach, viacpočetnej rodinke v Pezinku, ktorá náhle stratila otca - živiteľa rodiny a ostali bez finančných prostriedkov, tiež sestričkám v Melčiciach i občianskemu združeniu Cavolo (kapucíni).

Pomohli sme aj našim bratom v Chorvátsku, ktorí pri zemetrasení prišli o svoje domovy a tiež bratom a sestrám v Brazílii, ktorú stále sužujú veľké záplavy a ľudia strácajú svoje domovy. Ťažko skúšanému Bejrútu sme tiež prispeli.

Zo zbierok našich členov sme pomohli pri budovaní studní v Afrike v projekte Well4Afrika. Bližšie informácie o tomto projekte nájdete na internete aj v predchádzajúcich číslach nášho časopisu.

Veľká vďaka za to patrí všetkým bratom a sestrám.

Mária Hudáková, pokladníčka NR OFS